ТЕРИМ СУРЪАТИНИ ЖАДАЛЛАШТИРАЙЛИК!

ДЕҲҚОНнинг қудратли таянчи, катта мададкори бўлган машиналар «оқ олтин» пайкалларида жавлон ура бошлаганидан буён хирмон баракасига барака кирмоқда, терим суръатига суръат қўшилмоқда. Янгийўлдаги «Интернационал» колхозининг азамат механизаторлари юбилей йили ҳосилининг деярли ҳаммасини фақат машиналар билан йиғиб-териб олишга аҳд қилишган эди. Улар машина теримига ҳартарафлама пухта тайёргарлик кўрган ҳолда қизғин киришиб кетдилар. Ҳозир далаларда кўплаб машиналар «оқ олтин» термоқда. Суратларда: (чапда) колхозининг илғор механизатор—звено бошлиғи ўртоқ К. Чикадзе, (ўнгда) пешқадам механик-ҳайдовчи ўртоқ Ғ. Содиқов бошқараётган агрегат пахта теряпти.

А. Абалян фотолари.

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

14 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 182 (3664).

14 СЕНТЯБРЬ ПАЙШАНБА 1967 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

80 ПРОЦЕНТ ПАХТА МАШИНАДА ТЕРИЛАДИ

Пахтазорларнинг файзига янада файз қўшилди. Тер тўкиб, дур етиштирган колхозчилар, мана энди уни териб олишни бошлаб юбордилар. Дастлабки кунларданоқ кўпмингкилограммчилар ҳаракати қизиб кетди. Хирмонга кунига 80—100 килограммдан пахта топшираётган чевар теримчиларнинг сафи ортиб боряпти.

— Лекин ҳали асосий кураш олдинда, — дейди колхоз партия комитетининг секретари Жумабой Сиддиқов,— биз бу йил ҳар гектаридан кам деганда 24 центнердан пахта топширишга, 1270 гектар ердаги ҳосилнинг деярли 80 процентини машинада териб олишга аҳд қилганмиз. Ҳамма ҳаракат, ҳамма тайёргарчилик шунга қаратилган.

Бўкадаги «XIX партсъезд» колхози аъзолари эрта баҳордан тортиб то шу кунгача фидокорона меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштирдилар. Бу йўлда қатор об-ҳаво қийинчиликларини енгишга тўғри келди. Апрель ойида бўлиб ўтган қаттиқ сел туфайли 300 гектарга яқин майдондаги мурғак ғўза қаттиқ шикастланди. Лекин колхозчилар бўш келишмади. Улар вақтдан унумли фойдаланиб, карталарнинг хатосига чигит экдилар, айрим ерларни эса бузиб қайтадан уруғ қадалди. Айниқса С. Маликов, Т. Самандаров, Х. Умиров ўртоқлар бошлиқ участкаларнинг пахтакорлари бу соҳада фидокорлик кўрсатдилар.

Ҳар бир иш, ҳар бир тадбир машина теримига мослаб олиб борилди. Бу йил 30 дан ортиқ механизациялашган звенолар тузилган эди. Улар ишни хўжалик ҳисоби, тахтача усулида ташкил этганликлари туфайли ҳам меҳнат унумдорлиги ортди. Бу звеноларда ғўзани озиқлантириш, культивация қилишда ишнинг сифатига аҳамият берилди. Мана энди натижа қувончли. Ҳар гектар ерда ўртача 84—85 минг тупдан кўчат ва мўл ҳосил бор.

Дефолиация машина терими муваффақиятини таъминлайдиган омиллардан ҳисобланади. Шунинг учун ҳам бу ишга барвақт киришилди. Натижада 1100 гектардан ортиқ ердаги ғўзага қисқа вақт ичида дори сепиб чиқилди.

Республика партия ва ҳукуматининг пахтакорларга Мурожаати бу колхоз аъзоларини ҳам руҳлантириб юборди. Механизаторлар терими бошлаш олдидан ўзаро йиғилишиб, маслаҳатлашиб олдилар. 32 механизаторнинг ҳар бири 80—90 тоннадан пахта теришга аҳд қилди. Улар пахта тайёрлаш давлат планини 10 октябргача, мажбуриятни эса 25 октябргача бажаришга аҳд қилдилар. Бунинг ҳисоб-китоби пухта ўйлаб чиқилган. Авжи терим қизиганда далада 32 та машина ишласа ва буларнинг ҳар бири билан 2—2,5 тоннадан пахта терилса, бу 3 процентга етади. Қўл теримида эса кам деганда 500 киши қатнашади. Улар ҳам кунига кам деганда планнинг бир проценти ҳисобида пахта териб беришади. Шундай қилиб, кунига 4—5 процентдан пахта тайёрланса, план шу айтилган муддатда бажарилади.

... Куни-кеча колхознинг Аҳмад Душабоев, Меливой Салимбоев, Саид Худойқулов бошлиқ участкаларида агрегатлар далага чиқди. Машина кирадиган, қайриладиган ерлар яхшилаб тайёрлаб қўйилганлиги, ғўза барги сифатли тўкилганлиги учун ҳам дастлабки кунданоқ машиналар унумли ишлай бошлади. Механизаторлардан Абдужаббор Абдусатторов, Абдужалол Ғафуров, Бўри Чўлиев ўртоқлар биринчилар қатори бункерлардан «оқ олтин» тўкдилар. Азаматлар ўзлари бошлиқ звеноларда ҳосилдорликни кўтариш билан бирга 80—90 процент пахтани машинада териб олиш учун курашмоқдалар.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти механизаторларнинг унумли ишлаши учун ҳамма шароитни яратиб берди. Мавжуд 8 дала шийпонининг деярлик ҳаммаси ремонтдан чиқарилиб, колхозчиларнинг маданий дам оладиган жойига айлантирилган.

Машина терими — хирмонга барака киритмоқда. Механизацияга ихлос қўйган деҳқонлар ғанимат кунлардан унумли фойдаланиб, кун сайин суръатга суръат қўшмоқдалар. Ҳар бир механизатор — ҳар бир теримчи, ҳар бир қишлоқ аҳли етиштирган «оқ олтин»ни ўз вақтида йиғиб-териб олиб, байрамга ёруғ юз билан боришга аҳд қилган.

Н. РИХСИЕВ.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «Аҳолига маиший хизмат кўрсатишни янада ривожлантириш чоралари тўғрисида» қарор қабул қилдилар. Қарорда таъкидлаб ўтиладики, кейинги йилларда мамлакатимизда аҳолига маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш юзасидан бир қанча тадбирлар амалга оширилди. Кийим-кечакларни химиявий тозалаб берувчи фабрикалар, механизациялаштирилган кирхоналар, маиший хизмат кўрсатувчи павильонлар, ательелар, комбинатлар ва бошқа корхоналар анча кўпайтирилди, аҳолига кўрсатилаётган хизматнинг ҳажми сезиларли даражада ошди. Бироқ, маиший хизмат кўрсатишни ривожлантириш соҳасида эришилган даража совет кишиларининг тобора ошиб бораётган эҳтиёжларини қондира олмаётир.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка, область, шаҳар ва район партия комитетларига, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, меҳнаткашлар депутатлари ўлка, область, шаҳар ва район Советларининг ижроия комитетларига, СССР министрликлари ва идораларига:

маиший хизматни янада ривожлантириш тадбирларини маҳаллий шароитларни ҳисобга олиб ишлаб чиқиш ва уни 1967—1970 йилларда бажариш, бунда аҳолининг маиший хизматга бўлган талабларини энг тўлиқ қондиришни, бажарилаётган ишларнинг сифатини ва хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилашни, ишларни кенгроқ механизациялаш ва технология процессларини такомиллаштиришни таъминлаш, маиший хизмат муассасалари раҳбарларининг меҳнаткашларга хизмат кўрсатишни ташкил қилиш учун, аҳолига кўрсатилаётган маиший хизмат планларининг ва маиший хизмат корхоналарини ривожлантириш планларининг бажарилиши учун бўлган масъулиятини, қурилиш ташкилотлари раҳбарларининг эса маиший хизмат объектларини ўз вақтида ишга тушириш учун масъулиятини оширишни назарда тутишни;

қишлоқ аҳолисига маиший хизмат кўрсатишни жадаллаштириш чораларини кўриш, 1967—1969 йилларда ҳар бир район марказида ва қишлоқдаги аҳоли яшайдиган йирик пунктларда замонавий технология ускуналари билан қуроллантирилган маиший хизмат кўрсатувчи комбинатлар ва павильонлар қуришни, колхоз ва совхозларда эса маиший уйлар ёки комплекс қабул пунктлари ташкил этишни таъминлашни;

меҳмонхоналарда, колхозчиларнинг уйларида, мотелларда, кемпингларда, пансионатларда, туристик базаларда, санаторийларда, дам олиш уйлари ва зоналарида яшовчиларга маиший хизмат кўрсатишни кенгайтириш ва бунда улар учун тегишли ҳақ бадалига, жумладан кийим-кечак ва пойафзални ремонт қилиш, ич кийимни дарҳол ювиб бериш, сартарошлик хизмати кўрсатиш, гражданларга тегишли транспорт воситаларига техникавий хизмат кўрсатиш, маданий маиший буюмларни ижарага бериш ва шу сингари бошқа хизматлардан фойдаланиш шароитини яратиб беришни;

аҳолига маиший хизмат кўрсатувчи корхоналар ва ташкилотларни тайёргарлик кўрган, ташаббускор ва сергайрат ходимлардан бўлган раҳбар кадрлар билан мустаҳкамлаш, уларга ишда кун сайин ёрдам бериб туриб, партия, комсомол ва касаба союз ташкилотларининг фаолиятини активлаштириб, уларнинг эътиборини маиший хизмат ходимлари ўртасида тарбиявий ишни кучайтиришга, уларни аҳолига кўрсатилаётган маиший хизматнинг сифати ва маданиятини бутун чоралар билан яхшилашга, белгиланган иш ҳажмини тўла ва ошириб бажаришга сафарбар қилиш; партия комитетларида, меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг сессияларида маиший хизмат масалаларини мунтазам равишда муҳокама қилиб, камчиликларни тугатиш учун амалий чоралар кўришни топширдилар.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети партия, совет, комсомол, касаба союз ва хўжалик органлари аҳолига маиший хизмат кўрсатишни ривожлантириш ва яхшилаш масалаларини ўз фаолиятининг энг муҳим соҳаларидан деб билишга мажбурдирлар, деб ҳисоблайдилар.

СССР Госпланига ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига халқ хўжалигини ривожлантириш планларида кийим-кечакни химиявий тозалаб берадиган, ич кийимни ювиб берадиган, пойафзал, рўзғор машиналари ва приборларини ремонт қиладиган қувватларни ишга туширишни, шунингдек ҳаммомлар ва аҳолига маиший хизмат кўрсатувчи бошқа корхоналар қуришни кўзда тутиш таклиф қилинди. СССР Госпланига қурилиш министрликларининг пудрат ишлари планига аҳолига маиший хизмат кўрсатувчи янги асосий объектлар қуришни киритиш топширилди.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети ишчи ва хизматчиларга маиший хизмат кўрсатувчи ательелар, устахоналар ва қабул пунктлари ўз маблағлари ҳисобига қуриш ва ташкил қилиш юзасидан Москва, Донецк, Днепропетровск, Иваново ва Ярославль областлари саноат корхоналарининг ташаббусини маъқулладилар.

Министрликлар ва идораларга маиший хизмат кўрсатиш органлари билан биргаликда ўзларига қарашли корхона ва қурилишларда, айниқса хотин-қизлар кўп ишлайдиган корхона ва қурилишларда меҳнаткашларга кўрсатилаётган маиший хизматни яхшилаш тадбирларини қараб чиқиб, амалга ошириш таклиф қилинди.

ВЦСПС касаба союз ташкилотларининг эътиборини меҳнаткашларга маиший хизмат кўрсатиш соҳасидаги ишларни кучайтиришга қаратиши, ишчи ва хизматчиларга ортиқча оворагарчиликсиз маиший хизмат кўрсатиш корхоналари хизматидан фойдаланиш имконини берувчи шароит яратиб беришга қаратилган тадбирларнинг амалга оширилиши учун зўр бериб ҳаракат қилиши, бу масалаларни ишлаб чиқариш корхоналарининг коллектив шартномасига киритиши лозим.

Совхозлар билан колхозлар ўз кучлари билан ва ўз маблағлари ҳисобига ҳаммомлар, маиший хизмат кўрсатувчи комбинатлар ва павильонлар қуришни кенг миқёсда олиб боришлари, шунингдек шартнома асосида маиший хизмат корхоналарига зарур бинолар, транспорт воситаларини бериб қўйишлари, уларга коммунал хизматлар ва бошқа хизматлар кўрсатишлари керак.

Маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ва ташкилотларининг ўзлари олаётган фойдадан аҳолига маиший хизмат кўрсатувчи мавжуд корхоналарни ривожлантириш ва янги корхоналар қуришда, улар учун капитал ишлар планида тасдиқланганидан ташқари асбоб-ускуналар сотиб олишда ва оборот маблағларини тўлдиришда фойдаланиш соҳасидаги ҳуқуқлари кенгайтирилди.

Маиший хизмат кўрсатиш ходимлари айрим группаларининг иш ҳақи тартибга солинди.

Шу нарса белгилаб қўйилдики, кексалик пенсияси олаётган ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш системасида заказ қабул қилувчи, энага ва уборщица бўлиб ишлаётган пенсионерларга мазкур ишлардаги маошидан қатъий назар, тўла ҳажмда пенсия тўланади.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига маиший хизмат кўрсатиш корхоналари учун аҳолига кўрсатаётган хизматининг сифати ва маданиятига қараб олий ва биринчи даражали дипломлар, ишлар ва хизматларнинг юксак сифатли бўлишини таъминлаётган айрим ходимларга эса «Олий даражадаги уста» ва «Биринчи даражали уста» номлари белгилаш масаласини қараб чиқиш топширилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари билан СССР Госпланига олий ва ўрта махсус ўқув юртларига ўқувчилар қабул қилишнинг йиллик планларига аҳолига маиший хизмат кўрсатувчи корхоналар ва ташкилотлар учун зарур миқдорда мутахассислар тайёрлашни кўзда тутиш, шунингдек олий ва ўрта махсус ўқув юртларини тамомлаб чиқувчи мутахассисларни тақсимлаш вақтида аҳолига маиший хизмат кўрсатувчи корхона ва ташкилотларни олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассислар билан тўлиқроқ таъминлашни кўзда тутиш таклиф қилинди.

СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари билан биргаликда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ихтисослари бўйича студентлар тайёрланадиган олий ўқув юртларининг рўйхатини белгилаб олиш топширилди.

Приморье ўлкасидаги Владивосток шаҳрида ва Украина ССРдаги Хмельницкий шаҳрида аҳолига маиший хизмат технология институтлари ташкил этишга қарор қилинди.

СССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими давлат комитетига РСФСР Министрлар Совети, Украина ССР Министрлар Совети ва Арманистон ССР Министрлар Совети билан биргаликда 1967—1968 йилларда Ленинград ва Свердловск шаҳарларида олий малакали дипломли бичиқчи-модельерлар, Львов шаҳрида олий малакали бичиқчи-модельерлар ва сартарош модельерлар, Ереван шаҳрида олий малакали пойафзалчи-модельерлар тайёрлаб берадиган республикалараро доимий икки йиллик курсларни ташкил этишни таъминлаш топширилди.

Маиший хизмат ишчилари, инженер-техник ходимлари ва бошқа мутахассислар тайёрлайдиган ва уларнинг малакасини оширадиган ҳунар-техника ва техника билим юртлари ҳамда таълим-ишлаб чиқариш комбинатлари тармоғини кенгайтириш чоралари белгиланди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари аҳолига маиший хизмат корхоналари кўрсатаётган маиший хизматни реклама қилишни яхшилаш чораларини кўришлари, шу мақсадда матбуот, радио, телевидениедан ва рекламанинг бошқа воситаларидан кенг фойдаланишлари лозим.

Ўз корхоналарида маиший хизмат кўрсатиш машиналари ва приборлари тайёрлаётган саноат министрликлари иттифоқдош республикаларнинг буюртмаларига мувофиқ маиший хизмат кўрсатиш машиналари ва приборларига, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналарининг эҳтиёжларини қондириш учун зарур бўлган номенклатура ва ҳажмдаги запас қисмларни ишлаб чиқаришлари ва етказиб беришлари; иттифоқдош республикалардаги аҳолига маиший хизмат министрликларига ремонт ишлари бажариш учун зарур бўлган техникавий ҳужжатларни беришлари; маиший хизмат кўрсатиш машиналари ва приборларининг запас қисмлари тасвирланган каталоглар нашр этишлари керак.

СССР Министрлар Советининг материал техника таъминоти давлат комитетига, СССР Савдо министрлигига ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига аҳолига маиший хизмат кўрсатувчи корхоналарни запас қисмлар, фурнитура, газламалар, химикатлар, бинокорлик материаллари ва бошқа материаллар, асбоб ва ускуналар билан таъминлашни яхшилаш чораларини кўриш топширилди.

СССР Министрлар Советининг фан ва техника давлат комитетига Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари билан биргаликда 1967—1968 йилларда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш соҳасидаги илмий тадқиқот ва тажриба-конструкторлик ишлари савиясини ошириш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш таклиф қилинди.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети ишонч билдириб айтадиларки, партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва маиший хизмат соҳасидаги барча ходимлар ўзларининг совет кишилари олдидаги юксак бурчларини чуқур англаб, аҳолига маиший хизмат кўрсатишни ривожлантириш соҳасидаги топшириқларнинг, шунингдек Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги шарафига олинган мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши учун социалистик мусобақани тағин ҳам кенг қулоч ёздириб юборадилар ва шу тариқа совет халқининг фаровонлигини янада ошириш юзасидан КПСС XXIII съезди белгилаган тадбирларни амалга оширишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ҒЎЗАНИ ДЕФОЛИАЦИЯ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА 13 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда	Мавсум бошидан
Ўрта Чирчиқ	—	101,7
Оққўрғон	—	101,1
Юқори Чирчиқ	6,9	100,9
Бўка	1,1	95,9
Янгийўл	2,6	79,1
Бекобод	5,0	72,9
Оржоникидзе	2,0	25,0
Область бўйича	1,7	90,5

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИГА ҚЎШИМЧА САЙЛОВ ТЎҒРИСИДА

Тошкент область ижроия комитети ўзининг 2 сентябрдаги қарорига мувофиқ 253-Киров сайлов округи бўйича меҳнаткашлар депутатлари область Совети депутатлигига кўрсатилган депутатнинг ўрни бўшаб қолганлиги муносабати билан 17 сентябрь якшанба кунини қўшимча сайлов ўтказиш куни деб белгилади.

ОБЛАСТИМИЗ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 13 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Районлар	бир кунда	мавсум бошидан бери	Машина терими: Бир кунда	Машина терими: мавсум бошидан бери
Янгийўл	1,68	10,62	0,82	1,45
Оржоникидзе	1,26	7,00	—	—
Бўка	0,92	3,19	0,88	1,62
Бекобод	1,79	3,10	0,39	0,51
Юқори Чирчиқ	1,44	2,32	0,35	0,35
Ўрта Чирчиқ	0.91	2,17	0,18	0,18
Оққўрғон	0,78	1,85	0,62	0,88
Область бўйича	1,19	4,19	0,59	0,94

АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ ДАВЛАТ ВА ҲУКУМАТЛАРИ БОШЛИҚЛАРИ АССАМБЛЕЯСИНИНГ РАИСИГА

КИНШАСА ШАҲРИ

Африка бирлиги ташкилоти ассамблеяси очилган кунда унинг қатнашчиларига — озод Африка давлатлари ва ҳукуматларининг бошлиқларига Совет Иттифоқи халқлари ва ҳукуматининг самимий табриклари ва энг яхши истакларини йўллайман.

Сизнинг ассамблеянгиз жаҳонда кескинлик кучайиб бораётган ва Африкада уруш ҳамда тинчлик масалалари тобора кескин қилиб қўйилаётган бир пайтда тўпланди. Империализм кучлари тарихнинг олға қараб қилаётган ҳаракати билан ҳисоблашишни истамай, қўлларидан кетган ҳукмронликни тиклашга, озод бўлган мамлакатлар халқларини мустақилликдан ва прогрессив ютуқларидан маҳрум этишга уринмоқдалар. Империалистларнинг Вьетнамдаги агрессияси кучайиб бормоқда. Африка бирлиги ташкилотининг аъзоси бўлган Бирлашган Араб Республикаси ва бошқа араб давлатларининг территориялари ҳарбий оккупацияга дучор қилинмоқда. Чет эллик сотқинлар Конго Демократик Республикасининг ишларига очиқдан-очиқ қурол кучи билан аралашмоқдалар; Африка қитъасидаги бошқа давлатларга қарши фитналар ва иғволар уюштирилмоқда.

Бундай шароитда барча тинчликсевар мамлакатлар ва халқларнинг империализмга қарши, агрессияга қарши ва суверен давлатларнинг ички ишларига аралашишга қарши, мустамлакачилик ҳамда ирқчиликнинг сўнгги таянчларини тугатиш, мустаҳкам тинчлик ва умумий хавфсизлик бўлишини таъминлашдан иборат буюк вазифани амалга ошириш учун биргаликда қатъий ҳаракат қилиш жуда катта аҳамиятга эгадир.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси натижасида миллатлар ўртасидаги муносабатларда ленинча тенглик принципларини қарор топтирган ва ўз мамлакатида кишининг киши томонидан эксплуатация қилинишини абадий тугатган совет халқи Африка халқларининг тўла миллий озодлигини изчиллик ва қатъият билан ёқлаб чиқмоқда. Совет халқи ва унинг ҳукумати Улуғ Октябрнинг эллик йиллиги санасида миллий озодлик ҳаракати кучлари билан тамомила бирдам эканлигини тантанали суратда яна бир марта изҳор қиладилар.

Сизнинг муътабар конференциянгиз Африка мамлакатлари ва халқларининг империализмга, мустамлакачиликка қарши олиб бораётган курашида уларнинг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлашга, Африка бирлиги ташкилотини Умумафрика бирдамлигининг таъсирчан органига айлантиришга кўмаклашади, деб ишонч билдиришга ижозат бергайсиз. Бу олижаноб ишда ассамблея қатнашчиларига чин юракдан катта муваффақиятлар тилайман.

А. КОСИГИН.
СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИ.

Москва, Кремль.
1967 йил 11 сентябрь.

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМНИ ҚУНТ БИЛАН ЎРГАНАЙЛИК

Бизнинг мамлакатимиз куч-қуввати барқ уриб яшнаган ҳолда, хўжалик, сиёсий ва маданий қурилишнинг ҳамма жабҳаларида улкан ғалабаларга эришган ҳолда ярим асрлик юбилейни кутиб олмоқда. КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги» Тезисларида Коммунистик партия билан совет халқининг революция ғалабаси учун курашдаги, социализм ва коммунизм қурилишидаги жуда катта тажрибаси ижодий равишда умумлаштирилган, Октябрь ғояларининг жаҳон революцияси боришига ўтказган чуқур таъсири очиб берилган, ҳозирги босқичда коммунистик қурилиш вазифалари белгиланган.

Биз босиб ўтилган йўлга қайрилиб қараб, партиянинг марксизм-ленинизмга чексиз содиқлигини, унинг революцион таълимот душманларига қарши олиб борган муросасиз курашини ҳақли ифтихор билан таъкидлаймиз. Партия В. И. Лениннинг: «...Илғор назарияга амал қилган партиягина илғор курашчи ролини бажара олади», деган васиятига ҳамиша амал қилиб келмоқда. Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги — илмий коммунизм назарияси билан практикасининг улуғвор тантанасидир.

КПССнинг назарий фаолияти, марксизм-ленинизмни пропаганда қилиш, меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий тарбиялаш соҳасида партия ташкилотлари олиб бораётган бугун иш коммунистик қурилишда жуда катта роль ўйнайди. Революцион назария дунёни билиш ва уни революцион тарзда ўзгартиришнинг қудратли қуроли бўлиб, у практикага йўл очиб беради, партия сиёсатини белгилашга, жамиятга раҳбарлик қилишга илмий ёндошишни таъминлайди.

Барча меҳнаткашларни юксак коммунистик онглилик руҳида тарбиялаш коммунизмга ўтишнинг энг муҳим шартидир. Бунингсиз омманинг ғайрат-шижоатини, унинг революцион ижодкорлиги ва активлигини сифат жиҳатидан янги поғонага кўтариб бўлмайди. Коммунистик онглилик одамнинг юксак ғоявийлиги, маънавий бойлиги ва аҳлоқий софлигининг уйғунлашувини тақозо этади. Онглилик марксча билимдонлик, партия йўлини амалга оширишда изчиллик ва принципиаллик, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш, коммунистик аҳлоқ ва одоб сингари фазилатларни ўз ичига олади.

Бу фазилатлар ўз-ўзидан пайдо бўлмаслиги тушунарли. Бутун турмушимиз, партиянинг қунт билан доимий суратда олиб бораётган ғоявий-сиёсий иши шу фазилатларни вояга етказади. Партия пропагандаси илмий дунёқарашни, миллион-миллион совет кишиларининг ғоявий эътиқодини шакллантиришнинг кучли воситаси бўлиб, партиянинг омма билан алоқасини янада мустаҳкамлашга, коммунизм учун курашда халқнинг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Коммунистик қурилиш жараёнларини ва ҳозирги дунё ҳодисаларини атрофлича анализ қилиш ва назарий жиҳатдан умумлаштириш имконини берувчи марксизм-ленинизм назарияси идеология ишининг ғоявий негизидир. Пропагандистлик иши партия ташкилотларининг диққат-марказида туриши керак, бу иш шу ташкилотлар фаолиятининг ғоявий савиясини белгилаб беради. Бизнинг партиямиз пропаганда ишининг форма ва методларини ҳамиша такомиллаштириб, уларни етилган талабларга, коммунистик қурилиш вазифаларига мослаштириб келмоқда.

I.

Партия XXIII съезди партия аъзоларининг марксча-ленинча таълимини жиддий суратда яхшилашни, уларни ғоявий чиниқтиришни партия ташкилотларининг энг зарур вазифаси қилиб қўйди. Раҳбар кадрларни ғоявий-сиёсий тайёрлаш ишига айниқса юксак талаблар қўйилмоқда. Масала шу таҳлитда турибдики, ҳар бир раҳбар назарий тайёргарликни ошириш тўғрисида аввало ўзи ғамхўрлик қилсин, илмий раҳбарлик қилишнинг Ленинга хос санъатини ўрганиб олсин. Ҳозирги шароитда марксизм-ленинизм назариясини пухта билиб олмай туриб, ишнинг бирон соҳасига ҳам муваффақиятли раҳбарлик қилиб бўлмайди. В. И. Ленин шундай деб таълим берган. Партия шундай деб таълим беради.

КПСС Марказий Комитетининг «Ижтимоий фанларни янада ривожлантириш ва коммунистик қурилишда уларнинг ролини ошириш чоралари тўғрисида» яқинда қабул қилган қарорида бу талаб яна бир карра янги зўр куч билан таъкидлаб ўтилди.

Партия шунга асосланадики, дейилади Марказий Комитет қарорида, марксизм-ленинизмни ўрганиш барча коммунистлар учун, давлат хўжалик ва жамоат фаолиятининг ҳар қандай тармоғидаги ходимлар учун зарурдир. Партия ташкилотлари коммунистларнинг сиёсий ўқуви устидан, марксизм-ленинизм классикларининг асарларини, КПСС тарихини, философияни, сиёсий иқтисодни, илмий коммунизмни партиянинг ички ва ташқи сиёсатини қандай ўрганаётганликлари устидан тағин ҳам таъсирчан контроль ўрнатишлари лозим.

Партия ўқуви Совет давлати ривожининг ҳар бир босқичида давргининг энг асосий талабларига мос бўлиб келди. Ҳозирги вақтда партия аъзолари ва кандидатларини, кенг активни сиёсий жиҳатдан тайёрлашнинг асоси аввало коммунизм назарияси ва практикасини ўрганишдан иборат.

Партия пропагандаси халқ ижоди билан, унинг ҳаёти билан, янги жамият қуриш практикаси билан нақадар мустаҳкам боғланган бўлса, унинг тарбиявий роли ва таъсирчанлиги шу қадар юксак бўлади. Ҳозирги шароитда марксизм-ленинизмни ўрганиш воситалари ва усуллари тобора хилма-хил бўлиб бормоқда.

Партия ўқуви янги системасида ишлашнинг икки йиллик тажрибаси бу системанинг ҳаётийлиги ва зарурлигини кўрсатиб турибди. Бу система коммунистларнинг мунтазам суръатда марксизм-ленинизмни ўрганишларини уюштиришга, назарияни коммунистик қурилиш практикаси билан чамбарчас боғлаган ҳолда ўрганишнинг давомийлиги ва изчиллигига эришишга имкон беради. Ҳамма жойда яхлит таълимот бўлган марксизм-ленинизмнинг унинг таркибий қисмларини ўрганишда жиддий бурилиш рўй берди, революцион назарияга қизиқиш ўсди, сиёсий маорифнинг ғоявий-назарий ва илмий савияси кўтарилди.

Шу вақт ичида ўқув-методик базаси анча такомиллаштирилди, ўқишнинг ҳамма турлари учун керакли программалар ишлаб чиқилди. Марксизм-ленинизм университетлари тўғрисида низом қабул қилинди. Сиёсий билим асослари, партия тарихи, марксча-ленинча философия юзасидан оммабоп дарсликлар яратилди. Бу дарсликлар янги ўқув йилига иккинчи марта нашр этилади. Бир группа ленинградлик олимлар сиёсий иқтисодга доир янги оммабоп дарслик тайёрладилар. Партия маорифи бошланғич ва ўрта бўғинининг асосий ўқув курсларига доир методик қўлланмалар нашр этилди. Марксизм-ленинизм университетлари ва партия активининг мактаблари учун биринчи марта ўқув адабиёти чиқарилмоқда.

Ўтган ўқув йилида 13,5 миллиондан ортиқ коммунист ва партиясиз активлар партия маорифи системасида ўз билимларини оширдилар. Партия ташкилотларида 250 мингга яқин бошланғич сиёсий мактаб, 130 мингдан ортиқ марксизм-ленинизм асослари мактаби, район ва шаҳар партия активларининг 1.700 мактаби ва 326 та марксизм-ленинизм университети ишлади. Коммунистларнинг катта армияси революцион назарияни мустақил ўрганди. Ҳозирги система ўзининг асосий вазифасига, яъни партия аъзолари ва кандидатларини назарий жиҳатдан тайёрлаш ва ғоявий жиҳатдан чиниқтириш вазифасига мос бўлиб турганлигини турмушнинг ўзи кўрсатди.

Совет давлатининг 50 йиллигига тайёргарлик, КПСС Марказий Комитетининг Тезислари кенг кўламда пропаганда қилинганлиги сиёсий ўқиш мазмунини ғоявий жиҳатдан бойитди. Тингловчилар марксизм-ленинизм классикларининг айрим асарлари ва партия ҳужжатлари юзасидан рефератлар тайёрлаганликлари, партия ташкилотларининг оммавий-сиёсий ишларни ҳамда корхоналар, колхозлар ва муассасаларнинг ишлаб чиқариш фаолиятини анализ қилиш юзасидан амалий топшириқларини бажарганликлари. Ҳозирги воқеалар ва халқаро аҳвол тўғрисида батафсил ахборот бериб турилганлиги ғоявий савияни оширишга ва сиёсий машғулотларга бўлган қизиқишни кучайтиришга ёрдам берди. Синовлар ва якунловчи суҳбатлар ўтказилганлиги коммунистларнинг ўқиш учун жавобгарлигини оширишга кўмаклашди. Активларнинг ўқуви ўтган йиллардагига қараганда яхшироқ ташкил этилмоқда. Ҳозир икки юз мингдан ортиқ партия активи марксизм-ленинизм университетларида ўқимоқда, партия комитетлари ходимларидан, партия ташкилотлари секретарларидан, хўжалик раҳбарларидан юз мингдан ортиқ киши партия активларининг район ва шаҳар мактабларида марксизм-ленинизм назариясини ўрганмоқдалар.

Ҳамма жойда сиёсий ўқувнинг мазмуни, формалари ва методларини такомиллаштириш соҳасидаги партия ташкилотларининг иши яхшиланди. Москва, Ленинград, Киев, Минск, Тошкент ва бошқа бир қанча жойлардаги партия ташкилотлари қимматли тажриба тўпладилар.

Машғулотлар, одатда, анча ижодий тус олди, ўрганилаётган проблемаларни муҳокама қилишда коммунистларнинг активлиги кучайди. Пропагандистларнинг методик конференцияларида партия ташкилотларида пропагандага илмий ёндошиш, пропагандистларни мунтазам суратда атрофлича тайёрлаш, сиёсий машғулотнинг ҳамда мустақил ўқишнинг энг самарали усуллари ва методлари масалалари батафсил муҳокама қилиб турилибди.

Пропагандистларимизнинг кўпчилиги: партия активлари, консультантлар, методистлар, мактаб ва семинарларнинг раҳбарлари ўз кучлари ва меҳнатларини аямай партия сўзини омманинг онггига сингдирмоқдалар, марксизм-ленинизм таълимотини пропаганда қилмоқдалар. Улар ўзларининг муҳим бурчларини — сиёсий маориф ва таълим жабҳасида Ленин гвардиясига мансуб кишилар эканлигини яна бир карра зўр куч билан кўрсатмоқдалар.

Шу билан бирга партия ўқувининг янги системаси замиридаги имкониятлардан тўлиқ фойдаланишга халақит бераётган жиддий нуқсонларни пайқамаслик хато бўлур эди. Арманистон, Латвиядаги, Донецк, Минск, Пенза, Саратов ва Челябинск областларидаги партия ташкилотларида коммунистларнинг сиёсий ўқуви анализ қилиб чиқилганда сиёсий машғулотлар ўзининг ғоявий-назарий ва илмий савияси жиҳатидан ҳали ҳам кўпинча катта талабларга жавоб бермаётганлиги маълум бўлди. Бир қанча ҳолларда назарияга бачканалик билан ёндошишга, юзакичилик ва дабдабабозликка йўл қўйилмоқда, социал-ижтимоий ҳодисалар чуқур анализ қилиб берилмаётир. Революцион назариянинг қоидалари баъзан мавҳум схема тарзида тасаввур этилмоқда.

Айрим партия ташкилотлари ҳали ҳамиша ҳам сиёсий ўқишнинг мазмунини ўрганаётганлари йўқ, машғулотларнинг ғоявий-назарий савияси ва методларини дуруст ўрганаётгани ва анализ қилаётгани йўқ. Бир қанча ташкилотларда мустақил сиёсий ўқиш методига етарли баҳо берилмаётир. Кўпгина тингловчилар марксизм-ленинизм асарларининг ўзини ўқимаётганликларини эътироф қилиш керак.

Коммунистларнинг билимида, уларнинг сиёсий тайёргарлигида рўй берган жуда катта ўзгаришларни ҳисобга олмаётган пропагандистлар ҳам бор. «Ялписига» муносабатда бўлиш натижасида тингловчиларнинг кўпгина талаб ва эҳтиёжлари назардан четда қолмоқда бу эса ўқишга юзаки муносабатда бўлишни келтириб чиқармоқда.

Партия маорифини ташкил этишнинг асосий принципи бўлган ихтиёрийликка риоя қилмаслик ҳоллари ҳам учрайди. Партия комитетлари ўқишнинг ҳар хил турларига коммунистларни жалб этишдаги ўзларининг асосий вазифасини коммунистларни маорифнинг мавжуд шаклларига бир амаллаб тақсимлаб қўйишдангина иборат деб юзаки тушунаётганлигини кўрсатувчи фактлар ҳали ҳам бор. Бунинг натижасида коммунистларнинг ўқиш шаклларини танлаб олиш имкониятлари қисқариб, назарий ва умумий таълим тайёргарлиги турли даражада бўлган кишилар бир группага шунчаки қўшиб қўйилмоқда.

Шуни эътиборга олиш керакки, сиёсий маориф формаларини танлаб олишнинг ихтиёрийлиги: «хоҳласам ўқийман хоҳламасам йўқ» деган маънони билдирмайди. Уставга ёзиб қўйилган — марксизм-ленинизм назариясини тинмай ўрганиш деган талаб коммунист учун ҳамиша мажбурий бўлиб қолади.

Коммунистларга марксизм-ленинизм таълимотини ўргатиш соҳасида партия ташкилотлари орттирган тажриба, илғор пропагандистлик практикаси янги ўқув йилида асосий вазифани, яъни сиёсий машғулотлар мазмунини чуқурлаштириш, коммунистларни сиёсий жиҳатдан тайёрлашни КПСС XXIII съезди талаблари даражасига кўтариш вазифасини актив ҳал этишга имкон беради. Коммунистларнинг марксча-ленинча таълим олишини янада такомиллаштириш, кадрларни ғоявий-назарий тайёрлаш йўлини сабот ва изчиллик билан амалга ошириш ҳам лозим.

Бошланғич сиёсий мактаблар катта иш қилди. Ўтган ўқув йилида шу мактабларда 3 миллион 195 минг киши программани ўрганиб бўлди. Тингловчилар икки йил мобайнида, одатдагидек, жиддий сиёсий билимлар олдилар ва бу нарса уларга партия маорифининг навбатдаги бўғинида, марксизм-ленинизм асослари мактабларида ўқишга киришиш имконини беради. Турли сабабларга кўра, бошланғич сиёсий мактаб ҳажмида пухта билим ололмаган ўртоқлар эса бошланғич мактабларда яна бир йил ўқишлари мақсадга мувофиқдир. Бу йил сиёсий билимлар асослари курсининг энг қийин бобларини, партия ҳужжатларини тағин ҳам чуқур ўрганиш ва идрок қилишга бағишланади.

Марксизм-ленинизм асослари мактаблари кенг кўламда оммалашди ва партия маорифи ўрта бўғинининг асосий формаси бўлиб қолди. Бу мактаблар коммунистларнинг марксизм-ленинизм асосларидан пухта билим олишлари, омма орасида сиёсий иш олиб бориш кўникмалари ҳосил қилишлари учун яхши имконият яратиб беради. Янги ўқув йилида бошланғич сиёсий мактабларни тамомлаб чиққан кишилар марксизм-ленинизм асослари мактабларига келадилар. Бу ерда уларнинг ўқиши партия тарихини ўрганишдан бошланади. Ўқув йили мобайнида тингловчилар мустақил ишлаш учун зарур кўникмалар ҳосил қиладилар ва марксизм-ленинизм философияси билан сиёсий иқтисодни ўрганишга яхшироқ тайёргарлик кўрадилар.

Партия ўқувининг олий бўғини ўз формаларининг ғоят хилма-хиллиги билан фарқ қилади. Бунга коллектив (марксизм-ленинизм университетлари, партия мактаблари, семинарлар) ўқиш формалари ҳам, янча тартибда ўқиш формалари ҳам киради. Шундай қилиш керакки, марксизм-ленинизм университетлари пропагандистлар, партия-хўжалик кадрларининг малакали ўқиши учун чинакам ленинча академия бўлиб қолсин. Назарий семинарларда ижодий суҳбатлар, рефератлар тайёрлаш ва уларни муҳокама қилиш, мунозаралар ўтказиб туриш лозим.

Партия маорифи ҳар бир бўғинининг программаси КПСС Марказий Комитети Тезислари билан **узвий равишда** боғлаб ўрганилиши керак. Бу нарса КПСС тарихи, философия, сиёсий иқтисод, илмий коммунизм асосларини ўрганишни тағин ҳам юксак ғоявий-назарий даражага кўтариши шубҳасиз.

Партия ташкилотлари коммунистларнинг ўз сиёсий билимларини оширишлари учун жавобгарлигини кучайтириш, коммунистларнинг марксизм-ленинизм классиклари асарлари, сиёсий адабиёт, партия ҳужжатлари устида кун сайин, мунтазам мустақил ишлайдиган бўлишлари тўғрисида жиддий ғамхўрлик қилишлари лозим. Партия аъзолари ва аъзоликка кандидатлари партия ўқуви — қийин ва муайян даражада кучғайрат сарфлашни талаб қилувчи бир иш эканлигини равшан тушуниб бериш лозим.

Партия ўқуви ғоявий савиясини ва самарадорлигини янада ошириш кўп ҳолларда пропагандист кадрларга боғлиқ. Партия ўқуви системасининг турли бўғинлари учун пропагандистлар тайёрлашнинг перспектив планларини ишлаб чиқиш, уларни ихтисослаштириш практикаси маъқулламоқ керак. Марксизм-ленинизм университетларининг пропаганда факультетлари, олий ўқув юртларининг ижтимоий фанлар кафедралари ҳузуридаги курслар, шунингдек методик маҳорат мактаблари кадрлар тайёрлашда катта роль ўйнашлари зарур. Қишлоқ жойлар учун пропагандистлар тайёрлайдиган сиртқи бўлимлар ташкил этган Латвия, Эстония республикалари, Приморье ва Ставрополь ўлкалари, Калуга, Харьков, Днепропетровск ва бошқа областларнинг марксизм-ленинизм университетларининг тажрибаси диққатга сазовордир. Шаҳар ва район партия комитетлари ҳузуридаги сиртқи курслар орқали пропагандистлар тайёрлаш ишида қишлоқ партия ташкилотларига жиддий ёрдам кўрсатиш мумкин.

Пропагандистларнинг доимий семинарларига катта эътибор бериб туриш лозим. Бу семинарлар актуал назарий ва методик проблемалар коллектив муҳокама қилинадиган, иш тажрибаси баҳам кўриладиган жой бўлиб, тингловчиларда коммунистик дунёқарашни шакллантириш ва ишонтириш санъати мактаблари бўлиб қолишлари керак. Партиянинг ички ва ташқи сиёсатига доир энг муҳим масалалар тўғрисида пропагандистларни мунтазам хабардор қилиб туриш, раҳбар партия, совет ва хўжалик ходимларининг пропагандистлар ҳузурида сўзга чиқиб туришлари одат тусига кириб қолиши лозим.

II.

Партия ўқуви партия идеология ишининг энг муҳим бўғинларидан биридир. В. И. Ленин, партия ўзининг омма билан алоқаси туфайли кучли, деб уқтиради. Коммунистларнинг актив сиёсий ҳаракатлари, партия йўлини сабот ва изчиллик билан амалга ошира билиш, марксизм-ленинизм назариясининг софлигини, совет халқининг юксак идеалларини ҳимоя қила билиш, бизга душман бўлган қарашлар ва кўринишларга кескин зарба бера олиш маҳорати уларнинг марксча-ленинча чиниқканлигини кўрсатувчи мезон эканлигини ҳамиша эсда тутиш керак.

Коммунистнинг ўурчи шуки, у омма орасида идеология ишини олиб бориши, марксизм-ленинизм ғояларини тинимсиз пропаганда қилиши, барча меҳнаткашларда коммунистик онглиликни шакллантиришга ёрдам бериши керак. XXIII съезд, коммунистик қурилишнинг бундан буёнги муваффақиятлари меҳнаткашлар орасидаги ғоявий-сиёсий ишларнинг кўлами ва савиясига кўп жиҳатдан боғлиқ бўлади, деб алоҳида куч билан таъкидлаб ўтди. Бу ишни ўтказаган вақтда оммавий сиёсий пропаганданинг, сиёсий ахборот ва агитациянинг ўзига хос хусусиятларини ҳамиша назарда тутиш лозим.

Партиянинг омма орасидаги идеология ишининг ўзига хос алоҳида хусусияти асосий проблемаларни диққат марказда тутиш, ҳал қилувчи йўналишларни белгилаб олиш ва энг малакали кучларни шу соҳага жамлаш маҳоратидан иборат.

Ёш авлодни марксизм-ленинизм руҳида ўстириш, уни турмуш ҳодисаларига синфий ёндошиш, коммунистик эътиқод, Октябрь ғалабаларини, социалистик Ватанимизни ҳимоя қилишга шай бўлиб туриш руҳида тарбиялаш ёшларни тарбиялаш ишида биринчи ўринда турадиган вазифалардир. Тарбия иши совет халқининг революцион, ватанпарварлик ва меҳнат традициялари намунасида, камчиликларга муросасизлик, ҳужумкорлик, шахсий ва ижтимоий манфаатларни узвий қўшиб олиб бориш руҳида олиб борилиши керак.

Ўтган ўқув йилида комсомол сиёсий маорифи системасида 10 миллионга яқин киши ўқиди. Бир ярим миллиондан ортиқ комсомол коммунистлар билан бирга машғулотларда қатнашди. Ёшларни аввало кечки умумий таълим мактабларига, сиртқи ўрта ва олий ўқув юртларига жалб этиш уларни ғоявий тарбиялашнинг энг муҳим воситасидир. Шуни айтиб ўтиш кифоя қиладики, ўтган ўқув йилида 6 миллиондан ортиқ йигит ва қиз ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда мактабларда, ўрта ва олий ўқув юртларида ўқиди. Ёшларнинг бу интилишини янги ўқув йилида ҳам ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш лозим.

Партия оммавий пропаганда олиб бориш соҳасида бой тажриба тўплаган. Бу пропаганданинг хилма-хиллиги ва пухталиги меҳнаткашларнинг умумий таълимини, ёшини, миллий ва бошқа хусусиятларини тўлиқроқ ҳисобга олиш сиёсий ишни табақалаштириб олиб бориш имконини беради. Оммавий сиёсий пропаганда аввало, марксизм-ленинизм ғояларининг улуғворлигини ҳар бир совет кишиси онгига сингдириш вазифасини ўз олдига қўяди. Жамиятимиз меҳнаткашларида социализм ва коммунизм тўғрисидаги илмий тасаввурни шакллантириш билан бирга партия совет кишиларининг ҳар бир ишда юксак ғоявийлик, партиявийлик, принципиаллик, революционлик, актив ижодкорлик руҳи билан суғорилган бўлишига эришмоқда.

Оммавий сиёсий пропаганда империализмнинг идеология позицияларини шафқатсиз фош қилиб ташлаши, буржуазия пропагандасига активлик ва жанговарлик билан қарши туриши, одамларни совет ватанпарварлиги, пролетар интернационализми, халқлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш руҳида тарбиялаши, миллатчилик ва шовинизмнинг ҳар қандай кўринишларига қарши ҳужумкорлик билан кураш олиб бориши лозим.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига тайёргарлик муносабати билан оммавий пропаганданинг мазмуни ва шакллари анча бойиди. Халқ университетларида, коммунистик меҳнат мактабларида, лекторийларда ва шу сингари бошқа муассасаларда ўтган йили 11 миллиондан ортиқ киши шуғулланди.

Янги ўқув йилида оммавий пропаганда шаклларини анча кенгайтириш керак. Оммавий сиёсий пропаганданинг илмий жиҳатдан асосланган, атрофлича системасини ишлаб чиқиш, идеология ишининг ана шу муҳим соҳасига мамлакатимиздаги маданий фронтнинг барча кучларини, меҳнаткашларнинг барча ижтимоий сиёсий ташкилотлари ва жамиятларининг куч-ғайратини жалб қилиш масаласи кун тартибига қўйилмоқда.

Бу соҳада комсомол, касаба союзлари, ижодкор зиёлиларнинг ташкилотлари, «Билим» жамияти, давлат ва жамоат ташкилотлари жуда катта иш қилишлари мумкин. Пропаганданинг энг таъсирчан ва эмоционал шаклларини ривожлантириш, халқ университетлари, коммунистик меҳнат мактаблари, доимий ишлайдиган лекторийлар тармоғини кенгайтириш керак.

Партия ташкилотлари олиб бораётган оммавий-сиёсий ишларда катта сифат ўзгаришлари рўй бермоқда. КПСС XXIII съездининг бутун сиёсий агитациями мамлакатнинг сиёсий, иқтисодий, маданий турмуши ва халқаро аҳвол ҳақида аҳолини кенг кўламда ва мунтазам хабардор қилиб туриш негизига қурилсин, деган кўрсатмаси бу ишга асос қилиб олинмоқда.

Энг муҳим вазифа шуки, сиёсий агитацияни пропаганда иши даражасига кўтариш, унга энг малакали кучларни, айниқса раҳбар кадрларни жалб қилиш лозим. Украина, Белоруссиянинг бир қанча областларидаги, Москва, Ленинград, Свердловск, Челябинск, Воронеж, Пермь ва бошқа областларнинг партия ташкилотлари корхоналар, колхозлар ва совхозларда сиёсий ахборот берувчиларнинг группаларини тузмоқда. Сиёсий ахборот берувчилар мунтазам семинарларини, уларнинг раҳбар ходимлар билан учрашувларини ўтказиб туриш кенг суратда одат тусига кирмоқда.

Сиёсий ахборот берувчилар — коммунистик қурилиш назарияси ва практикасининг актуал масалалари юзасидан меҳнаткашлар орасида оператив иш олиб борувчи идеология ходимларининг янги категориясидир.

Сиёсий ахборот берувчилар институти вужудга келаётганлиги оммавий сиёсий агитациянинг ролини камситмаслиги равшан. Эндиликда партия агитатори фаолиятининг тағин ҳам конкрет соҳасига — одамлар билан якка тартибда ишлаш имконитига эга бўлади.

III.

Янги, тағин ҳам мураккаб вазифаларнинг ҳал этилиши пропаганда ишининг янги, тағин ҳам мукаммал воситаларини талаб қилади. Вазифа — барча партия ташкилотларини, идеология фронтининг барча отрядларини пропаганданинг энг янги методлари ва воситалари билан қуроллантиришдан, бутун ғоявий-тарбиявий фаолиятнинг таъсирчанлиги ва самарадорлигини оширишдан иборат.

Бу ишда матбуотимиз, нашриётчилик ишимиз биринчи даражали роль ўйнайди. Ғазета ва журналлар, нашриётлар, китоб чиқариш иши ҳозирги турмуш талабларин даражасига кўтарилиши лозим.

Совет матбуоти пропаганда, агитация ва ташкилотчиликнинг қудратли қуроли бўлиш билан бирга, совет халқининг қаҳрамонона меҳнатини, унинг улуғвор зафарларини эътибор билан кузатиб бориши, ўрганиши ва ёритиши, коммунистик турмуш кечириш тарзини активлик билан шакллантириб бориши керак. Матбуот марксизм-ленинизмни ўрганиш методологияси билан чуқурроқ қизиқадиган, совет кишиларига сиёсий таълим бериш ишига кўпроқ шуғулланадиган бўлиб қолди. Эндиликда Улуғ Октябрга, Ленинга, партияга, халқнинг социализм ва коммунизм қуриш учун қаҳрамонона курашига бағишланган мароқли, мазмундор, ғоявий бой ва яхши безатилган китоблар кўплаб нашр этилмоқда. Лекин ҳали кўп ишлар қилиниши зарур.

Социалистик қурилишнинг энг муҳим босқичлари қандай ўтганлигини ва уларнинг қонуниятларини ёритиб берувчи чуқур ва мазмундор тадқиқотларга катта зарурат сезилиб турибди. Пропаганда адабиёти кутубхонасида дастлабки беш йилликларнинг қаҳрамонона нафасини, ишчилар синфи билан колхозчи деҳқонларнинг урушдан кейинги даврда халқ хўжалигини тиклашдаги меҳнат жасоратини тасвирловчи, Ленин партиясининг социализм ғалабаси учун, марксизм-ленинизм идеологиясининг тантанаси учун олиб борган кураши тажрибасини умумлаштириб берувчи китоблар етишмаяпти. Коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичига, иқтисодий ислоҳот проблемаларига, меҳнаткашларни интернационал тарбиялашга оид нашрлар алоҳида актуаллик касб қилмоқда.

Марказий Комитет китоб савдосини ташкил этишни, матбуотни оммалаштиришни яхшилаш соҳасида конкрет чораларни белгилаб берди. Бу ишни илмий жиҳатдан асосланган талаблар даражасига кўтариш, китоблар, газеталар, журналлар тарқатишни сиёсий пропаганданинг муҳим соҳасига айлантириш — партия ташкилотлари идеология ишининг етилган вазифасидир.

Радио ва телевидениенинг имкониятлари катта. Радио ва телевидение эшиттиришларининг бир суткалик ҳажми икки минг соатдан ошади. Эшиттиришлар СССР халқларининг ҳамма тилларида олиб борилади. Телевидение орқали олиб борилаётган «Миллионларнинг ленинча университети», пропагандистлик цикллари, сиёсий мактаблар ва семинарлар мамлакатнинг сиёсий ҳаётига қўшилиб кетди. Сиёсий пропаганда, сиёсий тарбия ана шу воситалар негизига қурилиши мумкин ва лозим эканлигини турмушнинг ўзи кўрсатиб турибди, бу воситалар идеология ишини олиб боришнинг характери, усуллари ва методларини белгилаб ҳам бермоқда. Радио ва телевидение одамларнинг қалби ва ақлига ғоявий ва маданий таъсир ўтказишнинг чинакам битмас-туганмас воситалари бўлиб қолди. Вазифа пропаганда ва сиёсий ахборотнинг ана шу кучли манбаларидан тағин ҳам тўлиқ, самарали ва таъсирчан фойдаланишдан иборат.

Кино ҳам телевидение сингари оммавий, халқчил тушунарли ва эмоционал пропагандистдир. Лекин шу пропагандистнинг кучидан кўпинча фойдаланилмаётир. Партия пропагандасида бадиий, хроника, ҳужжатли ва оммабоп илмий фильмларнинг жуда кўп фойдадан доимо фойдаланилаётир деб бўлмайди. Ҳолбуки, эндиликда киносиз ва техника воситаларисиз пропаганда олиб бориб бўлмайди, пропаганданинг эмоционал, тушунарли бўлишига, мазмун билан шаклнинг бирлигига эришиб бўлмайди.

Бизнинг ижодкор зиёлиларимиз, фаннинг ҳамма соҳалари намояндалари, олий ўқув юртларининг муаллимлари, ўқитувчилар, адабиёт ва санъат ходимлари совет кишиларини ғоявий тарбиялашдек шонли ишга жабҳада фидокорлик билан меҳнат қилмоқдалар. Идеология ишининг илмий жиҳатдан асосланган бўлишига интилиш билан бирга, аввало, чуқур анализ қилишга, тадқиқотлар олиб боришга, умумлашмалар чиқаришга, тажриба утказишга, фан хулосаларини амалга оширишга лаёқатли кадрларни тарбиялаш керак.

Совет халқининг муттасил ўсиб бораётган маданий даражаси, унинг юксак билимдонлиги, илмий техника тараққиёти, социалистик демократиянинг ҳар томонлама ривожланиб бораётганлиги ҳозирги замон шароитидаги сиёсий пропаганданинг мазмуни ва шаклларини доимо такомиллаштириб боришни талаб қилади. Ўсаётган вазифалар партия комитетлари зиммасига идеология ишига раҳбарлик қилиш даражасини ошириш, кадрларнинг марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш учун жавобгарлигини кучайтириш вазифаларини юклайди.

Марксизм-ленинизм идеологияси — ижтимоий тараққиётнинг қудратли ҳаракатлантирувчи кучи, совет кишилари сиёсий ва меҳнат активлигининг манбаидир. Октябрь революцияси иш тарихий синовдан ўтди, социализм ғалабаси, коммунизм қурилаётганлиги бунинг ифодасидир. Мамлакатимиз халқлари Совет ҳокимиятининг шонли 50 йиллик юбилейини қувватга ғайрат-шижоатга тўлиб, коммунизм тантанасига ихлос қўйиб кутиб олмоқдалар. Ленинизм — бизнинг байроғимиз ва қуролимиздир. Коммунизм кучлари битмас-туганмас бўлиб, келгуси йиллар унга янгидан-янги ғалабалар инъом этажак.

(4 сентябрдаги редакцион мақола).

ТЎЁНАЛАР

Суратда: киевлик пешқадам ғишт терувчилардан А. Булгакова. А. Палехов фотоси.

Йиллар ўтиши билан Тошкент шаҳри совет халқларининг бузилмас дўстлиги ва қардошлигининг улуғ рамзи, ўчмас сиймоси бўлиб қолади. Ҳозир шаҳримиз қурилишларида иттифоқдош республикалардан келган минглаб қурувчилар самарали меҳнат қилишмоқда. Янгидан-янги осмонўпар бинолар, қатор кварталлар моҳир бунёдкорлар кафтида қад кўтармоқда.

Узоқ Киев шаҳридан келган қурувчилар ҳам янги Тошкентни бунёд этишга самарали ҳисса қўшишяпти. Улар ҳозир «Украина» микрорайонида уй-жой қуришяпти. Барча объектларда иш жадал бормоқда. Улуғ айём — Октябрь революциясининг 50 йиллиги шарафига ўзаро социалистик мусобақа авж олиб кетган. Алексей Беба раҳбарлиқ қилаётган бригада ҳозир мусобақа пешқадами.

Тушки овқат тугади. Бригада аъзолари билан биргалашиб қурилиш объектига йўл олдик. Бригада аъзолари Беба раҳбарлигида тўртинчи қаватга кўтарилишди. Иш яна қизиб кетди. Ғишт, бетон қоришмаси ортилган самосваллар келиб-кетиб турибди. Янги келтирилган ғиштларни кран тўртинчи қаватга узатиб бераяпти.

Бино ичкарисига кирдик. Бу ерда ҳам қувноқ, ишчан йигит ва қизлар. Тўртта йигит газ трубаларини пайвандлаш билан банд. Девор ёнидаги иккита қиз трубаларга ленталар ўрамоқда.

Бу ерда Виталий Слободянук бошлиқ сантехниклар бригадаси аъзолари ишламоқда. Улар бино хоналарига газ, водопровод трубалари ўтказишяпти. Бригада аъзоларининг самарали меҳнати туфайли қисқа вақт ичида кўпгина ишлар қилинган. Хоналарни иситиш иншоотлари монтажи ниҳоясига етказилди. Газ ва водопровод трубалари ўтказиш ҳам тугалланаяпти. Слесарлардан В. Дивинский, В. Юшченко, Н. Титов, Н. Ручкин кабилар бу участкада пешқадам.

Кетма-кет пардозлаш ишлари ҳам олиб борилмоқда. Хоналарни суваш ва мойлашга Валя Григорьева, Сергей Костюк, Миша Комиссаргункая бригадалари жалб этилган. Улар қўлидан чиққан кўпгина иморатлар ҳозир Чилонзорда савлат тўкиб турибди.

— Бу 40 оилага мўлжалланган бинони Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги байрами арафасида фойдаланишга топшириш ниятидамиз, — деди Киев қурилиш-монтаж поезди бошлиғи ўрток В. Куракин. Бу бизнинг тўйга тўёнамиз бўлади.

Қурилаётган бу бинонинг чап томонида яқинда бир иморат қад кўтарди. Унинг пештоқига «Киевлик қурувчиларнинг жасоратли Тошкент аҳолисига совғаси» деган сўзлар ёзилган. 40 оила ҳозир бу кенг ва ёруғ уйларда ширин ҳаёт кечирмоқда.

Киевлик бинокорларнинг режалари катта. Қурувчилар 1967 йил охиригача яна кўплаб турар-жой биноларн қуриб беришга аҳд қилишган. Ҳадемай, 18-уй ҳам фойдаланишга топширилади. Барпо этилаётган ҳар бири 40 квартирали бўлган 22, 28-бинолар қурилиши ҳам тезда тугалланади. Киевлик қурувчиларга зафар доим ёр бўлсин.

И. ЮСУПОВ.

Матлуба Абдуллаева Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг энг илғор сут соғувчиларидан биридир. У юбилей йилида ўтган йилдагига нисбатан анча кўп сут соғиб олишга муваффақ бўляпти. Суратда: Матлуба Абдуллаева соғиб олган сутини шаҳарга жўнатишга ҳозирламоқда.

О. Қозоқбоев фотоси.

УЧ ЛАВҲА

КОМСОМОЛ

Колхозда «Комсомоллар бошлашди», «Комсомоллар уддалайди», «Комсомолларни юборайлик» деган сўзлар кўп эшитиладиган бўлиб қолди.

Ахир, тўқай ерни бузиб, ўрнига чигит эккан, минг тонна пичанни қирдан ўриб қайтган, хўжаликда биринчи бўлиб комплекс механизациялашган звено ташкил этган ҳам шулар, 70 чоқли азаматларда!

Тунов куни правление йиғилишида 10 кишини механик-ҳайдовчилар тайёрлаш курсига юбормоқчи бўлишди.

— Менга сўз беринглар, — илтимос қилди комсомол ташкилотининг секретари Жўравой Найманов, — курсга комсомоллардан юборамиз.

Ўтирганларнинг чеҳраларига табассум қўнди.

— Ҳа, комсомолларни юборайлик, — деди ишонч билан раис ҳам.

Бундоқ ўйлаб қараша, «пўлат от» чавандозларининг учдан икки қисми комсомол йигит-қизлар. Демак, ишни комплекс механизациялаш ёшлар қўлида. Уларнинг сафларини янада кенгайтириш керак.

Яқинда яна бир масала кўтарилди. Йиғим-терим кунларида илғор механизаторларнинг тажрибаларини ёйиш учун тарғиботчилар групаси тузиш лозим бўлиб қолди.

— Комсомолларга навбат беринглар, — деди оловқалблар етакчиси. Яна ҳамманинг дилидагини топди у.

Мана, йиғим-терим ҳам бошланди. Мухбирлар келиб, олдинда кимлар бораяпти, деб сўраша, комсомоллар айтишмаса ҳам, бошқалар бир овоздан: «Комсомоллар!» — дейишади.

БАҲС

— Қизиқсанга, Сейтумар, — деди койиниб Петр, — гектаридан оладиган 30 центнер пахтамиз тўёна бўлмай нима бўлсин!!

— Буни социалистик мажбурият деймиз. Уни бажариш шарт, лекин имкониятлардан тўла фойдаланаяпмизми!

Орага жимлик чўкди. Кейин баҳсга Гулсун қўшилди:

— Хўп, сенингча тўёна қандай бўлиши керак!

Сейтумарнинг ўйчан кўзлари сергакланди. Одатдагидек, оҳиста кулиб қўйди-да, жавоб бериш ўрнига Гулсуннинг ўзини яна саволга тутди:

— Айт-чи, Гулсун, бу йил қанча пахта термоқчисан!

— Ўн беш тонна.

— Ундан ошмайдими!

— Нега, оширса бўлади.

— Демак, қўшимча имкониятинг ҳам бор экан-да, шундайми! Агар йигирма тонна терсанг, мана бу тўёна ҳисобланади.

Сейтумар ён чўнтагидан буклоғлик газетани олди-да, унда босилган Ўзбекистондаги илғор механик-ҳайдовчилар Мурожаатидан сатрлар ўқиди:

«Ўз имкониятларингизни яхшилаб чамалаб кўринг, ҳар бирингиз юбилей йилига муносиб мажбурият олиб ишланг».

— Рост айтасан, — деди Гулсун, — ўйлаб қарасам, 20 тонна ҳам пахта теришим мумкин.

Сейтумарнинг баҳсидан кейин Петр Казеев ҳам, Люба Ғолубова ҳам, Гулсун Икромова ҳам оширилган мажбуриятлар олишди. Механизатор-звено бошлиғи Сейтумар Кайбуллаевнинг ўзи эса 125 тонна «оқ олтин» термоқчи.

КАЙФИЯТ

Раис 25 терим агрегати тайёр, деб рапортга имзо чекаётган эди, идорага механизаторлардан бири Эрали кириб келди.

Эндигина 24 баҳорни кўрган навқирон бу йигит хизматдаги одамга ўхшамасди. Ясаниб олганди.

— Ҳа, йўллари бўсин, — деди Семен Михайличенко хушнуд тикилиб.

— Кечаги айтганимга-да, қўшни участкага. Мусобақадошимни бир текшириб келай.

— Эҳа, — кулди Семён Михайличенко, — ростдан ҳам участка комсомолларининг терим олди йиғилишлари бор эди-ю, бирга борамиз.

Йўлга чиқишди. Пахтазорлар чиройи кўнгилларни очиб юборди. Баъзан, тўхтаб, кўсакларни, очилган чаноқларни санашди.

Мажлис бўладиган дала шийпони озода. Гулларнинг анвойи ҳидларидан дил яйрайди. Шийпон деворига «Машина терими — иш унуми» деб ёзиб қўйилган.

— Баракалла, азаматлар, — деди мамнун бўлиб раис, — иш деган мундоқ бўлипти!

Михайличенко бундан тўрт-беш йил аввалги воқеаларни эслади. Ўжар бригадирлар машина тера диган картага сув қўйиб юборишарди. Пахтани тўкиб тердинг деб, жанжал кўтаришарди. Эндиги, янги машина келди дегунча «менга берасан» деб туриб олишади. Буни ҳам қўяверинг, аввал машинага ишонмайдиган бир звено бошлиғи куни-кеча мени курсга юборинг, деб раиснинг олдига келди. Механик-ҳайдовчилар бу йил ўттиз кишига етган. Улар сафи яна кенгаяди.

Йиғилиш жуда қизғин ўтди. Ҳар бир «зангори кема» капитани камида 100 тоннадан пахта териш мажбуриятини олди. Эрали Тешақулов ҳам сўзга чиқди. Комсомол-ёшлар звеносидаги Асад Алимовни мусобақага чақирди.

Мажлисдан кейин комсомоллар раис билан техника ремонти устахонасини айланишди. Тахт қилиб қўйилган «зангори кема»ларни юргизиб кўришди. Ҳаммаси жойида. Моторлар гумбур. Ричаглар мустаҳкам. Ҳаммадан ҳам, «зангори кема» капитанларининг кайфиятлари аъло даражада.

— Бизга худди ана шуниси керак ука, — деди раис Эралига,— кайфиятинг аъло бўлса, ишинг ҳам аъло даражада бўлади.

М. ҚЎШОҚОВ,
Оққўрғон районидаги Киров номли колхоз.

ЧОРВАЧИЛИКДАН МЎЛ ДАРОМАД

Калинин районидаги Навоий номли колхоз чорвачиликдан ҳар йили кўплаб зарар кўрар эди. Ўтган хўжалик йилининг ўзида 19 минг сўм зарар кўрилди. Колхоз правлениеси, партия ва комсомол ташкилотлари, мутахассислар чорвачиликдаги бу қолоқликни анализ қилишди. Камчиликни тугатишда илғор чорвадорлар ва экономистлардан тузилган иқтисодий анализ бюроси катта ёрдам берди. Анализ натижаларидан маълум бўлишича, чорвачиликда ишлаётган кишиларнинг моддий манфаатдорлигига яхши эътибор берилмаётган, кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни механизациялаш. ем-хашак тайёрлаш яхши йўлга қўйилмаган экан.

Қолоқлик сабаблари очиб ташланиб, чорвачиликни ҳам сердаромад соҳага айлантириш учун шу райондаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги», Бўка районидаги «Гулистон» колхозларининг тажрибалари фермада қўлланила бошланди.

«Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхози тажрибаси асосида хашак тайёрлаш, қуритиш, ғарам қилиш йўлга қўйилган. Илгари бедани ўргандан кейин далада 10—12 кун қуритилса, энди 12—15 соат ўтгандан кейин ғарам қилинадиган жойга ташиб келтирилади ва бедазорга сув қўйилади. Бу билан бедани илгаригидек 4—5 марта ўриш ўрнига 5—6 марта ўриб олиш, қўшимча бир неча ўн тонналаб пичан тайёрлаш имконияти яратилди.

Бу хўжаликда бедани ғарам қилишнинг янгича усули жорий этилган. Энди беда туннель шаклида ғарам қилинмоқда. Бу янги усулда тўрт бурчак шаклидаги каркас олинади. Ана шу каркас устига 70 процент нам ҳолидаги беда босилади. Бедада қолган нам каркаслар орасидаги бўшлиқдан вентиляция орқали чиқариб юборилади. Бу янги усулда ғарамланган беданинг 90 процент барги ўзида сақланади. Натижада унинг озуқа бирлиги анча кўпаяди. Эскича усулда беда составидаги қимматли озуқа модда — каротин 3,4 процент бўлса, янги усулда 58 процент бўлади.

Беда ўрилган жойда қуритилганда қуёш нурида кўп ётиши натижасида ўз таркибидаги жуда кўп тўйимли моддаларини йўқотар эди. Оддий усулда ғарам қилинган бедада тўйимлилик даражаси янги усулдагига қараганда 12—15 процент кам бўларди. Янгича ғарамланган беда билан боқилган сигирларнинг сутидаги мойлилик даражаси анча юқори бўлади. Биринчи ярим йилликда колхозда давлатга топширилган сутнинг мойлилик даражаси 4 процентга етди. Тайёрлов пункти шунинг эвазига колхозга қўшимча 7 тонна сут ёзди. Буни пулга айлантирганда 1075 сўмни ташкил этади. Ана шу пулнинг ярми илғор сут соғувчиларга мукофот тариқасида тақсимлаб берилди.

Бундан ташқари чорвадорлар маҳсулот таннархини арзонлаштиришдан ҳам яхши манфаатдор бўлишаяпти. Ўтган йилга қараганда бир центнер сутнинг таннархи деярли 30 процент арзонлашди. Натижада ферма ходимларига ҳақ тўлаш анча кўпайди. Сут соғувчи ва молбоқарлар ҳар ойда пландаги 110—120 сўм ўрнига 150—200 сўмгача ҳақ олишмоқда. Биринчи ярим йилда колхоз чорвадорлари хўжалик фондидан 2107 сўм мукофот олишди. Ана шу давр ичида улар колхоз кассасига пландан ташқари 11 минг сўм фойда келтиришди.

Жамоат чорвачилигини ривожлантириш, ферма ходимларининг моддий манфаатдорлигини ошириш натижасида колхознинг бу қолоқ соҳаси ҳам жадал ривожланиб, илғор хўжаликлар қаторига етиб олди. Хўжаликнинг сут-товар фермаси ходимлари юбилей йилида кўп қўл кучи талаб қилинадиган ишларда механизациядан унумли фойдаланмоқдалар.

Ем-хашак тайёрлайдиган бригада билан ферма бирлаштирилиб, комплекс чорвачилик бригадаси тузилди. Унга тажрибали чорвадор Н. Исабоев бошлиқ қилиб тайинланди. Чорвачиликда кўп меҳнат талаб қиладиган ишлардан бири — сигирларни автоматик суғориш системаси қурилиб, ишга туширилди. Молларга озуқа келтириш ва чиқиндиларни тозалаш ҳам тўла механизациялаштирилди. Чорвадорлар ихтиёрида озуқа тайёрлайдиган цех ҳам бор. Бу цехда бузоқлар учун сунъий сут тайёрланади. Янги цех ишга тушиши муносабати билан колхоз ўтган 8 ой ичида 18 тонна табиий сутни тежаб қолди. Дағал хашаклар ҳам бу ерда махсус агрегатлар ёрдамида майдаланиб, молларга берилади.

Шу кунларда ем-хашак тайёрлаш қизғин давом этмоқда. Хўжалик чорвадорлари шу кунгача 37 гектар ернинг ҳар гектаридан 800 центнердан маккажўхори кўкпояси олиб, силос бостириш ишларини туғаллашди. Озуқа учун етиштирилган лавлагини йиғиштириб олиш давом этмоқда.

Ем-хашакнинг мўллиги натижасида сут соғувчилардан Т. Киреева, Н. Ҳакимова, Д. Ўразаева, Н. Тожибоева каби ўртоқлар ўз боқимларидаги сигирлардан ҳар қачонгидан ҳам кўп сут соғиб олишга эришмоқдалар.

Юбилей йилида чорвадорлар давлатга 421 тонна сут сотиш мажбуриятини олишган. Мажбурият шараф билан бажарилаяпти. Тайёрлов пунктига йиллик пландаги сутнинг 87 проценти етказиб берилди.

А. ИСКАНДАРОВ.

ҲИММАТ

«Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллик тўйига 155 тонна гўшт, 546 тонна сут етказиб берамиз». Калинин районидаги «Тошкент» совхозининг Нозим Эшонов бошчилик қилаётган 2-сут-товар фермаси коллективининг шиори ана шундай.

Ферма чорвадорлари йил бошиданоқ 292 бош соғин сигирнинг ҳар бирига 15 килограммдан барда, 30 килограмм силос, 2 килограммдан кунжара ва бошқа ширали озуқалар бериб боқишди. Ем-хашакларни етарли жамғариш учун ҳамма тадбирлар кўрилди. Моллар ўз вақтида озиқлантирилди. Натижада ферма чорвадорлари шу кунгача йиллик планни 85 процент қилиб бажаришди.

Илғор сут соғувчилардан Б. Абдураҳимова, М. Файзиевалар Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Анастасия Чудная тажрибаларига асосланиб, ўз боқимларидаги ҳар бош сигирдан 2000 килограммдан сут соғиб олиш учун курашмоқдалар.

И. ЎРИНБОЕВ.

БОҒБОНЛАР ҲУЗУРИДА

...Бу кишини ҳамма танийди. Унинг номини ҳурмат билан тилга олади.

— Барака топгур, Илёсжон агроном бўлиб келди-ю, ишимиз юришиб кетди. Ўзиям жуда тиришқоқ, ишбилармон йигит экан,— деб ҳикоя қилади кекса боғбон Мелибой ота Рашидов.

Ҳақиқатан ҳам шундай. У ишга берилган йигит. Бундан ўн йил муқаддам бу ерда анчагина ўзлаштирилмасдан ётган ерлар бор эди. Агроном тупроқнинг серунум эканлигини ишга келиши биланоқ дарҳол пайқади. Мутахассислар билан маслаҳатлашди. Тепалик ерларни бульдозерлар билан текислашга бош-қош бўлди. Шундай қилиб қисқа вақт ичида 173 гектар ер қишлоқ хўжалик оборотига киритилди. Насос қурилиб, сув чиқарилди ва мевазор боққа айлантирилди. Мана, бир неча йилдирки, бу ер Шредер номли узумчилик ва мевачилик илмий-текшириш институтининг тажриба участкаларидан бирига айланиб қолди.

Агроном Илёс Бурхонов боғдорчиликни ривожлантириб, маҳсулдорликни оширишга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшмоқда. Янги боғда турли хил навдаги олма, шафтоли, узум ва бошқа мевалар бор. Ҳозир буларнинг ҳаммаси ҳосилга кириб, ғарқ пишган. «Дастурхони», «Меҳмони» каби янги навли олмалар, «Чемпион», «Фарҳод», «Лола», «Старт» новли шафтолиларни есангиз оғзингиздан бол томади.

— Биз,— дейди институт директори ўртоқ М. Мирзаев — ёш агрономнинг катта ишларидан беҳад хурсандмиз. У раҳбарлик қилаётган бу участкада қимматли илмий ишлар амалга оширилмоқда. Шу билан бирга мевалардан мўлжалдагига қараганда бир ярим-икки баравардан зиёд ҳосил олинмоқда.

С. СУЛТОНОВ.

ЖАҲОН ТАРАҚҚИЁТИНИНГ ҚУДРАТЛИ КУЧИ

Жаҳон социалистик системасининг вужудга келиши ер юзидаги социал ва синфий кучлар нисбатини тубдан ўзгартириб юборди, жамиятнинг ривожланиш жараёнига ғоят кучли таъсир кўрсатди. Социалистик мамлакатлар муштарак манфаат ва мақсад асосида бирлашган, социализм ва коммунизм йўлидан бораётган эркин ва мустақил халқларнинг социал, иқтисодий ва сиёсий ҳамкорлигида мустаҳкамланиб бормоқда. Социализм инсоният ҳаётидан мустаҳкам ўрин олди, унинг иззат-ҳурматига сазовор бўлди.

Агар 1917 йили жаҳонда биринчи социалистик мамлакатимиз жаҳон саноати ишлаб чиқаришининг 3 процентини ташкил қилган бўлса, 1937 йили 10 процент, 1950 йили 20 процентини, ҳозир эса 40 процентини ташкил қилмоқда. 1966 йилга келиб жаҳон социалистик системаси ўзининг 1937 йилдаги территорияларида ишлаб чиқарилган саноат маҳсулотига қараганда 10 баравар кўп саноат маҳсулоти ишлаб чиқарди. Шу вақт ичида капиталистик дунёда саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми атиги 3.7 баравар кўпайди. Бу мисол социалистик система тобора мустаҳкамланиб, жамият тараққиётининг ҳал қилувчи факторига айланиб бораётганлигини кўрсатади. Капитализм эса бу қонуний ижтимоий тараққиётга тўсқинлик қилишга ожиз бўлиб қолди. Ҳозирги даврда инсоният тараққиётининг асосий мазмунини, асосий йўналиш ва асосий хусусиятларини жаҳон социалистик системаси, жамиятни социалистик негизда қайта қуриш учун империализмга қарши курашаётган кучлар белгиламоқда.

Шуни ҳам эслатиш керакки, жаҳон социалистик системаси билан жаҳон капиталистик системаси бир-бирига мутлақо қарама-қарши бўлган қонуниятлар асосида ривожланмоқда. Хусусий мулкка асосланган капиталистик система антагонистик қарама-қаршиликлар асосида, чунончи, меҳнатнинг капитал билан, пролетариатнинг буржуазия билан муросасиз зиддияти асосида ривожланади. У ерда ҳар бир ижтимоий ҳодиса ўзининг иллатини туғдириб туради.

Капитализм жамиятни социал фарқ ва зулмдан қутқазолмайди. Инсоният капитализмнинг нима эканлигини яхши билади. Бу тузум — иқтисодий бебошлик ва даврий кризислар, доимий ишсизлик ва омманинг қашшоқлиги, ишлаб чиқарувчи кучларни ваҳшиёна барбод қилиш ва уруш чиқариб турадиган тузум бўлганлиги учун ҳам инсоният бундай завол тузум билан ортиқча муроса қилолмайди. Капитализмнинг позицияси заифлашган бўлса ҳам, у социалистик мамлакатлар, барча тинчликсевар, тараққийпарвар халқлар учун ҳам кучли ва хавфли рақибдир.

Ижтимоий мулкчилик ва коллективизмга асосланган социалистик система синфий, миллий антагонизмга чек қўйиб, тўхтовсиз ва тез суръатлар билан ўсиб, ривожланиб бормоқда. Социалистик система бутун дунё меҳнаткашларининг кураши билан, ишчи ва миллий озодлик ҳаракатлари билан боғланиб кетган. Бу буюк революцион оқимларнинг қўшилиб кетиши туфайли халқаро проблемаларни, биринчи навбатда уруш ва тинчлик, умумий хавфсизлик масалаларини янгича ҳал қилиш имконияти туғилди. «Амалдаги интернационализм,— деб таълим берган эди В. И. Ленин.— ўз мамлакатингда революцион ҳаракатнинг ва революцион курашнинг ривожланиши устида фидокорона ишлаш, истисносиз барча мамлакатларда **худди шундай** курашни, худди шундай йўлни ва фақат биргина шундай, курашни (пропаганда билан, хайрихоҳлик билан, моддий жиҳатдан) қўллашдан иборатдир» (В. И. Ленин. асарлар 24-том, 60-бет). КПСС пролетар интернационализмининг бу ленинча принципларига оғишмай амал қилиб келмоқда. Демократия ва социализм учун, миллий озодлик ва тинчлик учун курашаётган халқларнинг ҳаммасини қўллаб-қувватламоқда.

Жаҳон социалистик системаси тўхтовсиз олға бормоқда. Социалистик қурилишнинг асосий қонуниятлари ҳамма мамлакатлар учун умумий бўлиб, бу қонуниятлар яхши маълум ва амалда синовдан ўтди. Шу билан бирга, социалистик система мамлакатлари ўз тараққиётларида муттасил янги проблемаларга дуч келмоқдаларки, бу проблемалар реал турмушнинг ўзидан, унинг бутун мураккаблигидан ва кўп қирралигидан вужудга келмоқда. Мана шу хилдаги вазифаларнинг тайёр ечими йўқ ва бўлиши мумкин эмас, албатта. Шу сабабли жаҳон социалистик системасининг ривожланиши келиб чиқаётган масалаларни ҳал қилишда марксизм-ленинизмнинг синалган негизи асосида ижодий йўл тутишни талаб қилади, тажриба алмашишни ва фикрлашишни талаб қилади.

Ленин пролетар интернационализми принципларини, революцион жараённи бошқача тушуниб, уни ленинизм номи билан ниқоблашга уринаётганлар ҳам йўқ эмас. Биз яшаб турган жуда мураккаб ва оғир бир даврда коммунистик ва ишчи партиялар, социалистик давлатлар ўз олдида турган муҳим вазифаларни бажаришда Мао Цзе-дуннинг бузғунчи, миллатчи группаси кўрсатаётган қаттиқ қаршиликка дучор келмоқдалар. Империализмга қарши курашни социалистик система ва коммунистик ҳаракатга, унинг етакчи кучи бўлган Совет Иттифоқи ва Ленин партиясига қарши кураш билан алмаштирган Мао Цзе-дун гуруҳининг фаолияти душман тегирмонига сув қўйишдан иборатдир.

Совет кишилари ҳақли суратда фахрланаётган ва жаҳонни ҳайратда қолдираётган ютуқлар Совет Иттифоқи Коммунистик партияси — Ленин партияси раҳбарлигида қўлга киритилгандир. Қаҳрамон совет халқи ўз тақдирини, ўз келажагини Ленин партиясига ишониб топшириб қўйган. КПСС совет халқининг йўлбошчиси, раҳбар кучи, ҳамма ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчисидир. Революцион курашнинг, социализм ва коммунизм қурилишининг ҳақиқий тажрибаси Ленин йўлидан чекинишларни ҳамиша енгиб ўтган ва енгиб ўтади. Шунинг учун марксизм-ленинизм, пролетар интернационализмидан чекинган баъзи муртадларнинг ҳар қандай уриниши совет халқининг ўз жонажон партиясига, ҳукуматига бўлган ҳурматини, жаҳон ишчи ва коммунистик ҳаракатнинг ленинизм байроғига бўлган садоқатини ҳеч қачон бўшаштиролмайди.

В. И. Ленин КПСС тўплаган бой тажрибани ёш қардош компартияларга ўргатишни энг муҳим вазифа деб билган. У коммунистик ҳаракат сафларини бузишга уринганларни муросасиз ва аёвсиз танқид қилиб, халқаро коммунистик ҳаракатнинг тактика ва стратегиясини, унинг синфий идеологик асосларини, ўзаро муносабат нормаларини ишлаб чиққан. В. И. Ленин ўзининг машҳур «Коммунизмда болаларча «сўллик» касали» номли классик асарида очиқ оппортунизм ва майда буржуа революционизмига, «сўл» бақироқларнинг ҳалокатли йўлига кескин зарба берди. В. И. Ленин бу асарда ёш қардош коммунистик ва ишчи партиялар сиёсий курашнинг бутун восита ва усулларини билишлари керак, деб уқтирди.

В. И. Ленин нолегал ва легал ишни бирга қўшиб олиб бора билиш қуролли қўзғолондан ва энг реакцион касаба союзлари ҳамда парламентлардан революция учун фойдалана билиш, дадиллик билан ва қўрқмасдан ҳужум қилиш, зарур бўлганда уюшқоқлик билан орқага чекина билиш, революция манфаатлари учун керак бўлса муроса қилабилиш, душман лагерида бўлган ҳар қандай ва ҳамма низолар, жанжаллар ва ихтилофлардан фойдаланиш, вазият талаб қилганда курашнинг бир формаси ўрнига бошқа формасини ишлата билиш керак деб уқтирди. Ўша вақтларда ҳали ёш бўлган жаҳон коммунистик ҳаракати В. И. Ленин ишлаб чиққан тактика ва стратегияга амал қилиб, оммавий партиялар, ишчилар синфининг чинакам сиёсий раҳбарларига айланди, уларнинг бирлиги, ҳамкорлиги яхшиланди, курашларда чиниқди, ўсди.

Бундан юз йил муқаддам асосчиси Маркс ва Энгельс бўлган «Коммунистлар иттифоқи» партиясига бир неча ўн киши аъзо бўлиб, Биринчи Интернационалнинг биринчи конгрессига 46 делегат йиғилган эди, холос. Бундан эллик йил муқаддам эса дунёда коммунистларнинг сони 400 минг кишига етган эди. Эндиликда аҳвол мутлақо бошқача. 88 коммунистик ва ишчи партиялари сафида ҳозир 50 миллиондан ортиқ киши марксизм-ленинизм байроғи остида инсониятнинг порлоқ келажаги — коммунизм тантанаси йўлида кураш олиб бормоқда. Коммунистик ҳаракат замонамизнинг энг нуфузли сиёсий кучига айланди.

Ҳозирги замон коммунистик ҳаракати ленинизмдан куч олиб келди ва куч олмоқда. Ленинизм янги мураккаб вазиятда жаҳон революция ишини олға силжитиш учун тўғри йўл топиб олишга ёрдам бермоқда. Марксизм-ленинизмдан, пролетар интернационализмининг ленинча принципларидан чекинган муртадларнинг ҳар қандай уринишлари жаҳон коммунистик ҳаракатини Ленин йўлидан чиқара олмайди Ленин байроғига садоқатни ҳеч қачон бўшаштира олмайди. Жаҳон коммунизми ленинизм байроғи остида курашиб ўсаверади, Чунки коммунистлар меҳнаткаш омманинг асл мақсад ва манфаатларини ифода этадилар. В. И. Ленин бу ҳақда бундай деган эди: «Коммунизм ижтимоий ҳаётнинг мутлақо ҳамма томонларидан «ўсиб чиқмоқда», унинг новдалари мутлақо ҳар ерда бор, у шундай тез тарқалмоқдаки, буржуазия уни йўқ қилишга уринганн билан унга монелик қилишга ожиздир. Буржуазия ўсиб келаётган коммунизмдан кўрқиб қутираверсин, ақлдан озиш даражасига етиб ғазабланаверсин, ҳаддидан ошаверсин, буржуазия агентлари, реформистлар ва ревизионистлар ҳам қутираверсин, лекин турмуш ўз айтганини қилади. Келажак ҳар ҳолда коммунистларники эканлигини коммунистлар билишлари лозим». (В. И. Ленин, асарлар, 31 том, 91-бет).

Биз яшаб турган давр Лениннинг башорат қилиб айтган гапларини тасдиқламоқда. Бир-бирига қарама-қарши бўлган социалистик ва капиталистик системалар ўртасидаги кураш социализм фойдасига ҳал бўлмоқда. Янгидан-янги халқлар социализм йўлига ўтмоқда, социализм ва коммунизм бутун дунёда ғалаба қилмоқда. Бизнинг жонажон мамлакатимиз дунёда энг қудратли мамлакат бўлиб, социалистик мамлакатларнинг ишчи ва миллий озодлик ҳаракатларининг бутун илғор инсониятнинг етакчи кучи ва таянчидир. Бундай шарафли номга совет диёри Ленин партиясининг доно раҳбарлиги остида эришди. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Ленин кўрсатган йўлдан оғишмай бориб, қаҳрамон совет халқининг чексиз меҳр-муҳаббатига сазовор бўлди. У эришган барча ютуқларнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси бўлмоқда.

Социализм системаси ҳамма тўсиқлардан ўтиб, олға бораверади, капитализмнинг позицияларига қақшатғич зарба бераверади. Жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракати, миллий озодлик ҳаракати эса тобора ўсиб ва кенгайиб, жаҳон тараққиётига ўзининг ғоятда кучли таъсирини ўтказаверади, инсониятга бахтли-саодатли ва нурафшон ҳаёт бахш этиш учун мардона курашаверади.

Келажак социализм ва коммунизмники. Кишилик жамияти фақат шу йўлдан ривожланиб боради. Бу — улуғ Ленин башорат қилиб айтган қонуний ва ҳақ йўлдир.

У. БОЗОРОВ,
Т. РАСУЛЕВ.

ЖОНАЖОН РЕСПУБЛИКАМИЗДА

«САНЪАТИНГИЗ УЧУН РАҲМАТ!»

ГУЛИСТОН, Мирзачўлда ўтказилган ўзбек адабиёти ва санъати кунлари катта байрам концерти билан тугади.

Якунловчи кечада Сирдарё область ижроия комитетининг раиси Е. Тасанбоев, Гулистон шаҳар партия комитетининг секретари Э. Азизов, ўқитувчи Н. Иванова азиз меҳмонларнинг ажойиб санъати учун уларга самимий миннатдорчилик изҳор этдилар.

Мирзачўл меҳмонларига Сирдарё область партия комитети ва ижроия комитетининг фахрий ёрлиқлари топширилди.

МАШИНАЛАР ИШГА ТУШИРИЛДИ

ФАРҒОНА, Олтиариқ районидаги Максим Горький номли колхоз механизаторлари Фарғона областла биринчи бўлиб «оқ олтин»ни машинада териб олишга киришдилар. Механик-ҳайдовчилардан Йўлдош Турсунов, Абдурайим Абдураҳмонов, Комил Мансуровлар ҳар куни бункерлардан 2—3 тоннадан пахта тўкмоқдалар. Фарғона пахта далаларининг гвардиячилари юбилей йилида бутун ҳосилнинг қарийб учдан бир қисмини машинада теришга сўз бердилар.

ОРОЛ БЎЙИ ДУРДОНАСИ

НУКУС, Жанубий Орол бўйи кўриқ ерларида ўрим-йиғим фасли бошланди. Орол бўйи мамлакатнинг шоли етиштирадиган йирик шоли конига айланмоқда. Ихтисослашган «Олтинкўл», «Маданият», «ВЛКСМ 45 йиллиги» совхозларининг механизаторлари Қорақалпоғистон АССРда биринчи бўлиб шолипояларга ўз машиналарини туширдилар. Дастлабки бир неча юз гектардан ҳосил ўриб олинди.

Хўжаликларда ҳосилни йиғиштирадиган механизациялашган группалар тузилди. Бу группаларга ўроқ машиналар билан бир қаторда дон тозалайдиган механизмлар ва шолини қоп-қопсиз ташийдиган трактор поездлари бириктиб қўйилди. Доннинг асосий қисми тайёрлов пунктларига бригада хирмонларини четлаб ўтиб бевосита комбайнлардан етказиб берилади.

Қорақалпоғистон шоликорлари юбилей йилида 16 минг гектардан кўпроқ майдондаги шолини йиғиштириб оладилар. Улар ватан омборларига 37.5 минг тонна шоли топширишга ваъда бердилар. Бу эса ўтган йилдагидан анча кўпдир.

(ЎзТАГ).

ПОЙТАХТИМИЗ ЖАМОЛИ

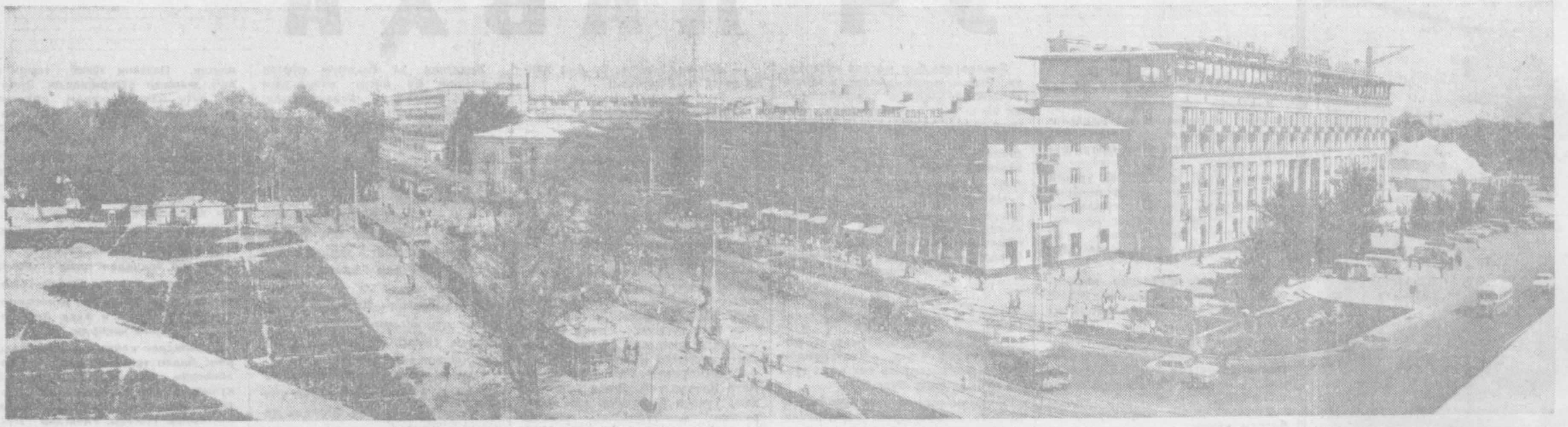

БУГУНГИ ТОШКЕНТ. Ленин ва Самарқанд кўчаларининг кўриниши. А. Палехов фотоси.

ТОШКЕНТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ФУРҚАТГА ҲАЙКАЛ

Чилонзор массивининг Гагарин кўчасида катта қурилиш ишлари олиб борилаяпти. Бу ерда Фурқат ҳайкали бўй чўзади. Ҳайкал лойиҳасини инженерлардан П. Иванов, А. Гаин ва Ю. Халдеев ўртоқлар чизишган. Бу лойиҳа конкурсда энг яхши асар деб танлаб олинди.

Бинокорлар лойиҳа асосида шу кунларда қизғин иш олиб бормоқдалар. Улар Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги арафасида шоир ҳайкалини тўла-тўкис қуриб битказишга аҳд қилганлар.

ПЛАСТИНКАДА — ШОИРЛАР

Тошкент грампластинкага ёзиш студияси яқинда узоқ сафардан қайтди. Улар республикамиз областлари ва шаҳарларида бўлиб халқ санъаткорлари томонидан куйланган қўшиқларни пластинкаларга ёзиб олдилар. Булар орасида хушовоз хонандалар Таваккал Қодиров, Муроджон Аҳмедов, Ҳафиза Иброҳимова, Ваҳобжон Фаёзов каби кўплаб санъаткорлар ижро этган қўшиқлар бор.

Октябрнинг 50 йиллигига бағишлаб революцион спектакллар ҳам пластинкаларга ёзиб олинмоқда. Ҳозиргача Комил Яшиннинг «Йўлчи Юлдуз», Ойбекнинг «Қутлуғ қон», Шукур Саъдулла ва Зиннат Фатхуллиннинг «Ватан ишқи» каби драмалари тўла пластинкаларга туширилди. Студия коллективи шеър шинавандалари учун ҳам ажойиб совға ҳозирламоқда. Собир Абдулла, Ҳабибий, Сайда Зуннунова, Мирмуҳсин каби шоирлар ўқиган шеърлар эндиликда хонадонимизда янграйди.

Студия аҳли амалга ошираётган тадбирлар жуда ҳам кўп. Улар айниқса революциядан олдин яшаб қўшиқ куйлаб, куй басталаган санъаткорлар овозини қайтадан тиклашга ҳаракат қилмоқдалар. Шунингдек «Шошмақом»нинг олти қисмдан иборат пластинкасини ҳам юбилей арафасида санъат ишқибозларига совға қилдилар.

КОНКУРСГА МАРҲАМАТ

Республикамиз архитекторлари ҳозир қизғин иш устида. Улар театр биноларининг энг яхши лойиҳасини яратмоқдалар. Конкурс қатнашчилари бир қатор театрлар биноларининг лойиҳасини чизиб беришлари керак. Улар орасида М. Горький номли рус драма театри биноси ҳам бор.

Театр биноси учун ҳозир пойдевор ётқизилмоқда. Театрнинг томоша зали ўз бағрига 1200 кишини сиғдира олади.

Бундан ташқари пойтахтимизда минг ўринли махсус концерт зали ҳам қуриш планлаштирилган. Шунингдек қўғирчоқ театри қурилиши ҳам лойиҳа битиши билан бошлаб юборилади.

РАДИОГА ҲАВАС

Армия, Авиация ва Флотга кўмаклашувчи Ўзбекистон кўнгилли жамиятида бўлсангиз, Тошкентдаги радиоҳаваскорлар спорт техника клуби шуҳрати ҳақида илиқ сўзлар эшитасиз. Бу ерда турли касб эгалари ва ёшлар радиотехника ва телевидение бўйича билим оладилар. Бир вақтлар шу клубда таълим олганлар эндиликда корхона ва муассасаларда муваффақиятли иш олиб боришяпти, жангчи, алоқачи бўлиб Ватан олдидаги бурчини адо этишмоқда, радиомеханиклик қилишмоқда.

Клубда бир неча ҳаваскорлар ўқимоқда. Улар ҳамма нарсани—узоқ масофалар билан қандай алоқа қилишни, радио тўлқинлари ва электрон нурлари орқали бошқариш йўлларини билишни истайдилар. Ўқитувчилардан Газизов, Дмитров ва бошқалар ёшларнинг ана шу саволларига батафсил жавоб қайтаришади, билмаганини ўргатишади. Ҳаваскорлар бу ерда олган назарий билимларини амалий машғулот билан бирга қўшиб олиб боришади. Клуб аъзолари ер шарининг олти қитъаси билан алоқа қилаоладилар. Уларнинг позивнойларини тўрт мингдан ортиқ радиоҳаваскорлар қабул қилиб оладилар ва жавоб қайтарадилар. Тошкент билан 202 шаҳар алоқа қилиб туради.

Ҳаваскорлик клуби аъзолари радио ва телевидениенинг энг сўнги ютуқлари билан танишиш билан бирга, аппарат сифатини яхшилашда рационализаторлик таклифларини ўртага ташлаб туришади. Бу жуда катта фойда келтиряпти. Агар 1965 йили ана шу таклифларни жорий қилингандан кейин 16.500 сўм тежаб қолиш имкони туғилган бўлса, 1966 йили 28 минг сўмдан ортиқ фойда кўрилди.

Цех партия ташкилоти секретари Додамуҳамедов ва инженер Ахрорхўжаев юбилей йилида фақат аъло сифатли маҳсулот тайёрлаш учун коллективга яқиндан ёрдам беряпти.

Тошкентдаги спорт-техника клуби фаолияти тобора кенг қулоч ёзиб боряпти, оммавийлашяпти. СССР ДОСААФининг яқинда бўлиб ўтган Бутуниттифоқ VI съездида бу клуб аъзолари тайёрлаган альбом ҳам намойиш этилди. Кўплаб делегатлар Тошкентдаги спорт-техника клуби фаолиятини ҳикоя қилувчи бу альбомга юқори баҳо бердилар, таклиф ва истаклар дафтарига ўз фикр-мулоҳазаларини ёзиб қолдиришди.

Бундай самимий истаклар клуб аъзоларини янги-янги ютуқларга ундайди.

— Кўплаб ёшлар бажонидил спорт-техника клуби аъзоси бўлишни исташяпти,—дейди клуб раҳбари А. Уманский. Демак клубда олиб борилаётган ҳарбий ватанпарварлик иши кўзлаган натижани беряпти.

П. НИКОЛАЕНКО.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ГАЗЕТХОНЛАРИГА

ҚАДРЛИ ЎРТОҚЛАР!

«Тошкент ҳақиқати»га янги йил учун обуна бўлар эkансиз, газета 1968 йилда қандай мазмунда чиқади, бизнинг талабимизни қандай қондиради, деб ўйлайсиз, албатта. Редакция ҳам шу ҳақда ўйлайди. Ҳаммамизнинг мақсад ва фикримиз битта: «Тошкент ҳақиқати» юксак ғоявий, жанговар, қизиқарли, меҳнатда, ижодда ва ҳаётда энг яхши ёрдамчи ва маслаҳатчи бўлсин, деймиз.

Газетхонларнинг истакларини ўрганиш, газета мазмунини, унинг безатилишини янада яхшилаш мақсадида Сиз ҳурматли газетхонлар билан маслаҳатлашаётирмиз. Газета саҳифасида берилаётган ҳар бир хабар ва мақола ҳақида, унинг актуаллиги, ёзилиши, Сизни қанчалик қизиқтириши тўғрисида ўз фикр ва мулоҳазаларингизни, истак ва таклифларингизни билдиришингизни илтимос қиламиз.

Ички ва халқаро ҳаёт ҳақида, областимиз экономикаси ва маданияти тўғрисида нималарни ўқишни истайсиз, қандай темалар сизни қизиқтиради? Шулар ҳақидаги истакларингизни ёзиб юборишингизни сўраймиз.

Хатларингизни кутамиз.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

УМИД «СВЕРДЛОВЧИ»ДАН

Ўрта Осиё ва Қозоғистон зонасида мамлакат биринчилигининг «Б» классида курашаётган 22 команда ўртасида областимизнинг тўртта футбол коллективи иштирок этмоқда. Биринчилик кураши ҳозир асосан Свердлов номли колхоз командаси билан Навоий шаҳрининг «Зарафшон» футболчилари ўртасида кетмоқда. Навоийликларнинг иккинчи давра ўйинларида кетма-кет қозонган олти ғалабаси уларни турнирда пешқадам бўлиб олишига имкон берди. Ҳозир «Зарафшон» 27 ўйиндан 43 очко тўплади. «Свердловчи» эса пешқадамдан икки очко орқада бормоқда. (У Олмалиқ шаҳрида «Металлург» билан 0:0 ҳисобида дуранг ўйнади). Шуниси ҳам борки, колхоз футболчилари рақибларидан бир ўйин кўп ўтказганлар. Лекин бу мамлакат биринчилиги тақдири «Зарафшон» фойдасига ҳал бўлганлигини билдирмайди. Ҳали командалар мавсум охиригача 14—15 тадан ўйин ўтказадилар. Ўйлаймизки, «Свердловчи» бу учрашувларни мавсум бошидагидек зўр уюшқоқлик билан ўтказиб, мухлисларини хушнуд этади.

Хўш, областимизнинг бошқа вакиллари биринчиликда қандай қатнашишмоқда?

Улар имкониятлар даражасида ўйнамаётганлиги равшан кўриниб турибди. Мана, масалан, тажрибали «Химик» (Чирчиқ)ни олинг. Бу команда борган сари ишқибозлар ишончини оқламаётир. Шунинг учун ҳам унинг ўйинлари бўмбўш стадионларда ўтмоқда. Ўтган сафар ҳам шундай бўлди. «Химик» ўз майдонида «Оққўрғон»ни қабул қилиб 1:2 ҳисобида мағлубиятга учради.

Ҳозир турнир жадвалида «Оққўрғон» 24 очко билан 13-ўринда, «Химик»—20 очко билан 17-ўринда, «Металлург» (Олмалиқ) 19 очко билан 19-ўринда бормоқда.

МИЛЛИОНЛАР КУБОГИ

Физкультура коллективлари ўртасида СССР кубоги учун ўтказилаётган мусобақалар ўзининг ҳал қилувчи босқичига кирди. Фахрли мукофот учун курашни давом эттириш ҳуқуқига эга бўлган 32 та команда ўртасида Тошкентнинг «Восток» клуби футболчилари ҳам бор. Улар биринчи турда Ашхободнинг «Пограничник» командасини қабул қилдилар ва кучли рақиблари устидан 2:0 ҳисобида ғалаба қозондилар. Иккала тўпни ҳам Геладзе киритди. Ҳамшаҳарларимиз яна кейинги икки турда муваффақиятга эришсалар финал турнирида қатнашувчи тўртта команда сафидан ўрин оладилар.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

СОВЕТ ОЛИМЛАРИ АМЕРИКА ОЛИМЛАРИ КОНФЕРЕНЦИЯСИДА

НЬЮ-ЙОРК, 12 сентябрь. (ТАСС). Бу ерда социализм проблемаларини ўрганувчи Америка олимларининг йиллик конференцияси 9 сентябрдан 11 сентябргача давом этди. Совет олимлари — СССР фанлар академиясининг корреспондент аъзоси, халқаро ишчилар ҳаракати институтининг директори Т. Т. Тимофеев ва бу институт социология секторининг мудири философия фанлари доктори Ю. А. Замошкин конференцияга таклиф этилган эди.

Конференция АҚШ зиёлилари ва студентларининг зўр эътиборини ўзига жалб этди. Совет давлатининг 50 йиллиги ва Маркс «Капитал»и босилиб чиққан куннинг 100 йиллиги конференцияга ва совет олимларининг унда қилган докладларига катта қизиқиш туғдирди. Жумладан, 2 мингга яқин кишининг конференция ишида қатнашганлиги буни исбот қилади.

Конференцияда қатнашган совет олимларининг докладларини жуда кўп киши тинглади. Т. Т. Тимофеев «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги ва ҳозирги замон ишчилар ҳаракати» деган темада лекция ўқиди, Ю. А. Замошкин «Октябрнинг 50 йиллиги ва совет жамиятини илмий анализ қилиш» тўғрисида доклад қилди. Совет олимлари конференцияда ўтказилган мунозараларда қатнашдилар.

НЬЮ-ЙОРКДА ўтказилган конференция арафасида Т. Т. Тимофеев ва Ю. А. Замошкин Америка социологлар уюшмасининг Сан-Францискода чақирилган съезди ишида қатнашдилар. Совет олимлари Қўшма Штатларнинг ғарбий соҳилида одамлар билан лиқ тўла залларда доклад қилдилар.

ИҚТИСОДИЙ ҲАМКОРЛИК МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

ДАМАШҚ. Сурия Араб Республикаси экономика ва ташқи савдо министри Аҳмад Мурод 14-халқаро Дамашқ ярмаркасидаги совет павильонини бориб кўрди. «Совет павильонини келиб кўриш мени ғоят мамнун қилди, — деб ёзди А. Мурод ҳурматли меҳмонлар дафтарига. —Совет павильони Совет Иттифоқи билан Сурия ўртасидаги дўстлик ва иқтисодий ҳамкорликни ривожлантиришда катта роль ўйнади. (ТАСС).

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА МУСОБАҚА

УЛАН-БАТОР. Монголиядаги саноат корхоналари, шахталар ва қурилишларда Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақа кенгайиб бормоқда. Монголия ёқилғи — энергетика саноати ходимлари яқинлашиб келаётган байрамни меҳнатда катта-катта муваффақиятлар билан кутиб олмоқдалар. Энергетиклар шу йилнинг 8 ойи мобайнида мамлакатга ўтган йилнинг шу даврдагидан 28 процент кўп электр энергияси бердилар.

Шаринголь кўмир карьерининг ўзидагина шу муддат ичида пландан ортиқ салкам 30 минг тонна кўмир қазиб чиқарилди. (ТАСС).

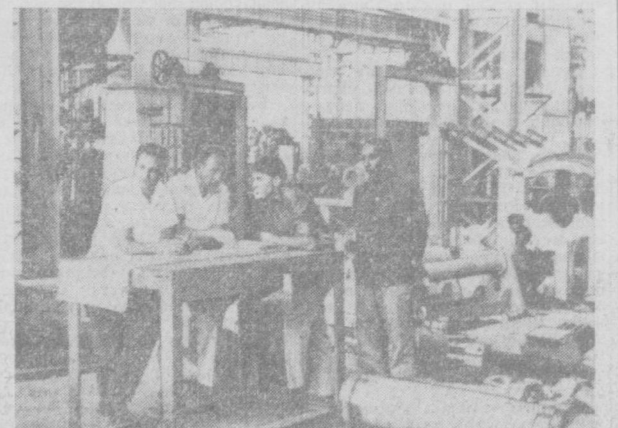

Социалистик Чехословакия Осиё ва Африка мамлакатларига ёрдам қўлини чўзиб келмоқда. Ҳиндистоннинг Мадрас штатида Чехословакия асбоб-ускуналари билан жиҳозланган машинасозлик заводи барпо этилмоқда. Суратда: Ҳиндистон ва Чехословакия мутахассислари янги завод қурилишида. ЧТК—ТАСС фотоси.

ЎЗ ҲУҚУҚЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛМОҚДАЛАР

А Қ Ш

НЬЮ-ЙОРК. Флорида, Коннектикут ва бошқа штатларнинг мактабларидаги синфхоналар бўмбўш, Сент-Луис билан Детройт мактабларида дарсларга чорловчи қўнғироқлар жим-жит. АҚШнинг кўпгина шаҳарларида янги ўқув йили бошланишида ўқитувчилар забастовка қилдилар. Иш ҳақини ошириш ва мактабларда иш шароитларини яхшилаш тўғрисида ўқитувчиларнинг талабларини бир қанча штатларнинг маъмурлари қаттиқ туриб рад қилмоқдалар.

Маҳаллий маъмурлар маориф ишларига қўшимча маблағлар ажратиш ўрнига ҳозир забастовкани мажбурий тўхтатиш йўлини қидирмоқдалар. Масалан, Нью-Йорк штатида иш ташлаган ўқитувчиларга нисбатан Тэйлор қонунини қўллаш режалари муҳокама қилинмоқда. Бу қонунга биноан, ўқитувчилар касаба союзига забастовканинг ҳар бир куни учун 10 минг доллар штраф солиниши мумкин.

Дўқларга қарамай, иш ташлаган ўқитувчилар ён бериш ниятида эмаслар. Уларнинг кўплари ишдан кетажакларини ҳозирдаёқ маълум қилдилар.

ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯ

БОНН. Корхона эгаларининг иш ҳақини қисқартириш ниятларига қарши норозилик белгиси сифатида Кельн шаҳридаги «Клекнер-гумбольд дойц» фирмасининг мингга яқин ишчилари ишни тўхтатдилар. Иш ташлаганлар колоннаси фирма бошқармасининг биносига келиб, бошқарма вакиллари иш ҳақини қисқартириш тўғрисидаги қарорни бекор қилишларини талаб этдилар.

БЕЛЬГИЯ

БРЮССЕЛЬ. Брюссель билан Льеж ўртасида жойлашган Жодуань шаҳри кўчаларида 300 дан ортиқ трактор пайдо бўлди. Яқин атрофдаги фермалардан тракторларга тушиб келган деҳқонлар намойиш ва норозилик митинги ўтказдилар. Улар ҳукумат фавқулодда ваколатлари асосида жорий қилган солиқларнинг бекор қилинишини, шунингдек қишлоқ хўжалик маҳсулотлари нархларининг қайта кўриб чиқилишини талаб қилдилар.

Сўнгги вақтларда мамлакатнинг бошқа районларида ҳам шунга ўхшаш намойишлар бўлди.

АРГЕНТИНА

БУЭНОС-АЙРЕС. Ишчилар билан полиция ўртасида бўлган тўқнашув вақтида бир неча киши қамоққа олинди. Давлат корхоналарининг меҳнаткашлари мўлжаллаб қўйилган оммавий ишдан бўшатишларга, қимматчиликнинг кучайиб бораётганлигига ҳамда яқинда ҳарбий ҳукумат қабул қилган антикоммунистик қонунга қарши норозилик намойишини ўтказдилар. Шу тадбирни ташкил қилган касаба союзлар қарийб бир миллион кишини ўз сафларига бирлаштирганлар.

Полиция ёш оқизадиган газли гранаталарни ишга солиб, намойишчиларни куч ишлатиб тарқатиб юборди, меҳнаткашлар эса полициячиларни тошбўрон қилишди, студентлар меҳнаткашларга қўшилдилар. (ТАСС).

ТЎҚНАШУВЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

ДЕҲЛИ, 12 сентябрь. (ТАСС). ПТИ агентлиги қуйидагиларни хабар қилди: Хитой қўшинлари кечаги кун давомида Натула районидаги Секким территориясини бутун кун бўйи 76 миллиметрли тўплардан ўққа тутдилар. Мудофаа министрлигининг вакили бугун кечқурун тўпга тутиш натижасида ҳиндлардан бир неча киши ўлганлиги ва ярадор бўлганлигини айтди. 12 сентябрга ўтар кечаси Хитой ва Ҳиндистон қўшинлари ўртасидаги отишма тун бўйи давом этди.

Кеча Хитойнинг Деҳлидаги элчихонасига нота топширилди. Нотада ўт очишни тўхтатиш талаб қилинади ва шу билан бирга «Хитой томони илгари ҳеч қачон шубҳа туғдирмаган чегара районидаги аҳволни кескинлаштиришга уринмоқда», деб таъкидланади. Ҳиндистон ҳукуматининг нотасида ҳар иккала томоннинг вакиллари можарони бартараф қилмоқ учун учрашсинлар, деб таклиф этилади.

* * *

ПЕКИН, 12 сентябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлиги Тибет билан Секким ўртасидаги чегарада бўлган тўқнашувни Хитой чегарачиларига қарши «жиддий ҳарбий иғвогарлик» деб атайди. Агентликнинг хабар беришича, 11 сентябрда бўлган отишма натижасида Хитой чегара қўшинлари солдатларидан 36 киши ўлдирилган ва ярадор қилинган.

Ҳиндистоннинг Хитой Халқ Республикасидаги элчихонасига топширилган янги нотада Ҳинд қўшинлари «Натула довони яқинидаги Хитой-Секким чегарасини бузганликлари» хусусида «шошилинч ва энг қатъий норозилик» билдирилади.

АҚШДА УРУШГА ҚАРШИ КАЙФИЯТ КУЧАЙМОҚДА

ВАШИНГТОН, 12 сентябрь. ТАСС мухбири **А. Меликян** хабар беради:

Танаффусдан сўнг кеча ўз ишини қайта бошлаган АҚШ конгресси урушга қарши намойиш майдонига айланиб кетди. Сенаторлар ўз ўринларини эгаллаб улгурмасданоқ халойиқ учун ажратилган болохонадан мажлис залига варақалар ёғила бошлади. Бу варақаларда конгресс аъзолари «сулҳ эълон қилишга» ва «Вьетнамдан АҚШ қўшинларини дарҳол чиқариб олиб кетишга, армияга чақиришни ва қора танли америкаликларга зулм қилишни тўхтатишга» чақирилади. Полиция болохонага югуриб чиқиб, беш кишини қамоққа олди. Улар Шарқи-Жанубий Осиёда АҚШ олиб бораётган қабиҳ урушга қарши ўз норозиликларини ана шу тарзда билдириш учун Нью-Йоркдан пойтахтга келган эдилар.

Сенат мажлис залида урушга қарши варақаларнинг пайдо бўлиши Вьетнамдаги агрессиянинг авж олдирилаётганлиги муносабати билан тобора ташвишга тушаётган Америка халқлари кенг табақаларининг кайфиятларини акс эттирди. Конгресснинг баъзи бир аъзолари бу кайфиятни пайқамасдан қололмадилар. Масалан, демократ сенатор Вэнс Хартке телевидение орқали сўзлаб, АҚШнинг Шарқи-Жанубий Осиёдаги бутун сиёсатини қайтадан тўла кўриб чиқилишини ва Шимолий Вьетнамни бомбардимон қилишнинг тўхтатилишини талаб қилди.

Кеча сенатор Морзе киритган резолюцияда Вьетнамдаги уруш ҳаракатларини, жумладан ВДРни бомбардимон қилишни тўхтатишга чақирилади.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси.** 18.00 — **Телеянгиликлар.** 18.20 — **Цирк болалари** (кинофильм). 18.50 — **Реклама ва эълонлар.** 18.55 — **Асов соҳилда** (бадиий фильмнинг биринчи серияси). 20.15 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.20 — **Телеянгиликлар.** 20.40 — **КПСС Марказий Комитети Тезислари — оммага.** 21.00 — **Ярим аср йилномаси. Гўзал Фарғонам.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси.** 18.00 — **Математика** (ўқувчилар учун). 18.30— **Яна келдим қучоқларингга** (болалар учун эшиттириш). 18.50—**Ҳужжатли фильм.** 19.00 — **Концерт.**

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.45 — **Эшиттиришлар программаси.** 19.50 — **Совет ҳокимиятининг 50 йиллигига. Бу ерда революция амалга ошганди. В. И. Лениннинг уй-музей хонаси** ҳақида эшиттириш (Ленинграддан олиб кўрсатилади). 20.20 — **Фаннинг революцион марши.** Академик А. П. Виноградов суҳбати. 20.40 —**Қишлоқ тўйи** (Одессадан олиб кўрсатилади). 21.00 — **Телеянгиликлар.** 21.20 — **Музикали маяк.** 21.30 — **Карл Маркс «Капитал» китобининг биринчи томи нашр этилганига 100 йил тўлиши муносабати билан** эшиттириш. 22.10 **Кутиш** (телефильм). 22.30 — **Ярим аср йилномаси. 1934 йил** (ҳужжатли фильм). 23.30 — **Телеянгиликлар.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ОЛМАОТА КЎРСАТАДИ

18.00— **Кинозшиттиришлар программаси** (болалар учун). 18.30 — **Октябрь нуридан баҳра олган Қозоғистон.** Республика областларининг телефестивали. Семипалатинск телевидение студиясининг эшиттиришлари. 20.30 — **Телеянгиликлар** (қозоқ ва рус тилларида). 21.00 — **Ҳосил** программаси. 21.30 — **Октябрь нуридан баҳра олган Қозоғистон** (давоми).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 14/IX да **Уғирланган умр,** 15/IX да **Қотил.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Золтан Карпатининг тақдири — «МОСКВА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Шоҳ Султон ҳақида эртак — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да, кундуз 12, 2, 4 да).

Одам-амфибия (эрталаб соат 10 да, кундуз 12, 4 да ва кеч 6 да), **Венгер бойи** (кундуз соат 2, кеч 8 ва 9.45 минутда): — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

ЁЗГИ БИНОДА

Давид Бек — «ВАТАН».

Дзюдо даҳоси — ТЕЛЬМАН номли.

Золтан Карпатининг тақдири — «ФЕСТИВАЛЬ».

Одам-амфибия — НАВОИЙ номли.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИ
ТЕЗ КУНДА
1967—1968 йилги мавсумини очади
Билетлар сотилмоқда.

Хотин-қизларнинг ойда бир чиқадиган ижтимоий-сиёсий, адабий-бадиий журнали

„Саодат“

ЖУРНАЛИГА ОБУНА БОШЛАНДИ.

Обуна баҳоси:
Бир йилга 2 сўм 40 тийин,
Олти ойга 1 сўм 20 тийин,
Бир сони 20 тийин.

Обуна чекланмаган — ҳамма алоқа бўлимлари, барча жамоатчи вакиллар орқали қабул қилинади.

«САОДАТ» журналига обуна бўлишни унутманг!

«Узэлектромонтаж» махсус трестининг
ТОШКЕНТ 2-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА

прораблар ва электр жиҳозлари монтажи бўйича усталар, катта бухгалтер, бухгалтер, меҳнат ва иш ҳақи бўлими бошлиғи, 2, 3, 4, 5, 6 разрядли электр монтёрлар, махсус машина шофёрлари

КЕРАК

Меҳнат ҳақи—ишбай мукофот тариқасида тўланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Коммунал сквери, 11 уй (7, 8, 10, 11 трамвайларнинг «Лоҳутий» тўхташ жойи).

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор—В35212, Редактор ўринбосарлари—В35885 В31232. Масъул секретарь—В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари—В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими—В33786. Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари—В35811. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари—В39050 Совет қурилиш маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими —В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 05628 Индекс — 64697. А. 1745.